

Finansiell Bootstrapping

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

*- En flermetodsforskning inom ämnet Bootstrapping
och dess tillämpande bland medel-stora till stora
bolag*

Av: Daniel Månsson & Madelen Ghayadh

Handledare: Ogi Chun
Södertörns högskola | Institutionen för Samhällsvetenskaper
Kandidatuppsats 15 hp
Ämne | Finansiering HT 2018

Förord:

Vi skulle vilja tacka samtliga parter som varit involverade i denna uppsats. Stort tack till vår handledare Ogi Chun, samtliga respondenter som medverkade i intervjuerna såväl som enkätstudien. Speciell tack till Joakim Winborg och Torbjörn Månsson.

Daniel Månsson

Madelen Ghayadh

Abstract:

The aim of this investigative thesis was to further study the use of financial bootstrapping in medium to large sized enterprises. The thesis furthermore aimed to investigate if there are any prerequisite bootstrapping methods used in correlation to annual turnover, industry as well as to conduct research to whether enterprises are aware of their current use of financial bootstrapping. The study can conclude that financial bootstrapping is used among medium to large sized enterprises. Furthermore, the study can also conclude that there exists a correlation between desired bootstrapping methods used and annual turnover. A correlation to the current lifecycle phase currently presided in, in regard to a specific financial bootstrapping method used could not be solely concluded as well as industry-based preferences in regards to specific bootstrapping methods could not be established. The thesis overall conclusion is that further research is needed to conclude if there exist any industry-based preferences towards usage of specific bootstrapping methods, as well as further research should be aware of problems this study has identified in order to better prepare future study in the aimed field.

Sammanfattning:

Syftet med studien var att undersöka tillämpandet av finansiell bootstrapping bland medelstora och stora bolag. Studien ämnade även att vidareutforska huruvida det råder omsättnings & branschspecifika bootstrappingsmetoder samt förtydliga om det återfinns företag som själva inte framhäver sitt tillämpande. Resultaten visade att finansiell bootstrapping tillämpas bland medelstora och stora bolag samt att det råder vissa omsättningsspecifika bootstrappingsmetoder. Slutsatsen är att trots gynnsamma resultat krävs det vidareforskning inom ämnet för att ytterligare kunna påvisa branschspecifika bootstrappingsmetoder som dessutom kan generaliseras till en bredare population. Forskarna kan även konkludera att det krävs ett beaktande till rådande problematik denna studie påträffat för att öka framtida validitet ytterligare i genomförda studier.

Nyckelord:

Bootstrapping, Resurser, Effektivitet, Finansiering, Kapitalstruktur, Kapitalanskaffning, Finansieringsteori, Traditionell Finansiering, Icke Traditionell Finansiering, Småbolag, Medelstora Bolag, Stora Bolag, Omsättning, Bransch.

Keywords: Financial Bootstrapping, Resource Management, Efficiency, Finance, Capital Structure, Acquiring Capital, Financial Theory, Traditional Financing, Non-Traditional Financing, Small Businesses, Medium Sized Businesses, Large Businesses, Revenue, Branch Sector.

Innehållsförteckning

	1
1. Introduktion:	1
1.1 Problembakgrund:	1
1.2 Problemdiskussion:	3
1.3 Problemformulering:	4
1.4 Syfte:	4
1.5 Avgränsning:	4
2. Teorier och modeller:	5
2.1 Pecking Order Teorin:	5
2.2 Cash Management Theory and Practice:	6
2.3 Företagsfaser livscykelmodellen:	7
2.4 Bootstrapping:	8
3. Teoretisk referensram	9
3.1 Traditionell och icke traditionell finansiering:	9
3.2 Bootstrappingsmetoder enligt Winborg & Landström (2001):	9
3.2.1 Beskrivning av "Karaktärsdragen" ur resultaten från Winborg & Landströms (2001) Studie.	11
3.3 Modifierade Bootstrappingsmetoder och karaktärer:	12
3.4 Tidigare Forskning:	12
4. Metod	14
4.1 Forskningsansats:	14
4.2 Forskningsdesign:	14
4.3 Datainsamling:	14
4.3.1 Primära Källor	14
4.3.2 Sekundära källor	14
4.3.3 Litteratur	15
4.4 Urval:	15
4.4.1 Subjektivt Urval	15
4.4.2 Snedvridning urval	15
4.4.3 Bortfall	15
4.5 Kvantitativ Forskning:	16
4.5.1 Survey Undersökning:	16
4.5.2 Svarsfrekvens	16
4.5.3 Pilotstudie	16
4.6 Kvalitativ Forskning:	16

4.6.1 Intervjuer:	16
4.7 Begränsningar	17
4.8 Reliabilitet:	17
4.9 Replikerbarhet:	18
4.10 Validitet & trovärdighet:	18
4.11 Generaliserbarhet:	18
5. Empiri & Analys	19
5.1 Resultat från enkätstudien:	19
5.1.1 Tabell. I "Antal och fördelning av enkätsvar utifrån storlek/omsättning":	19
5.1.2 Tabell. II "Antal och fördelning av enkätsvar utifrån företagets livscyklifaser":	20
5.1.3 Tabell. III "Sammanställning av respondenternas använda finansieringsmetoder aggregerade per bransch och grupperade enligt Winborg & Landströms 6 grupper (faktorer)":	20
5.1.4 Tabell IV "Redovisande av vilka bootstrappingsmetoder som används av medelstora och stora bolag":	21
5.2 Redovisning av intervjuer:	24
6. Analys:	26
7. Slutsats:	29
8. Referenslista:	31
9. Bilagor:	33
9.1 Google Survey Studies:	33
9.2 Intervjufrågor tagna ur Winborg & Landström (2001) studie:	42
9.3 Konsensualavtal mall enligt Bryman och Bell	45
9.4 Samtyckesformulär enligt Bryman & Bell	46
9.5 Intervjufrågor:	47
9.6 Resultat; "Mest samt minst använda bootstrappingsmetoder bland småbolag. Winborg & Landström (2001) s. 133–134":	48
9.7 Resultat; Undersökningen genomförd av Daniel & Madelen (2018), "mest och minst tillämpliga bootstrappingsmetoder bland medelstora och stora bolag".	49
9.8 Intervju med Joakim Winborg 13/12–18 Lunds Universitet	50

1. Introduktion:

Detta kapitel behandlar finansieringsalternativ inom medelstora och stora bolag. Vidare diskuteras finansieringsalternativet bootstrapping eftersom syftet med uppsatsen är att vidare forska tillämpningen av bootstrapping bland medelstora och stora bolag.

1.1 Problembakgrund:

En rapport utgiven av Svensk Näringsliv (2017) ”*Nya Svenska Storföretag - behövs de och finns de?*” redovisar för företagens betydelse i samhället, tonvikten ligger på ett resonemang kring hur små och medelstora företag ligger i framkant när det gäller att skapa nya jobb och därmed öka sysselsättningsgraden. Rapporten synar dock en viss allmän missuppfattning av att det endast är små och medelstora bolag som bidrar till att öka sysselsättningen i samhället (ibid). Enligt Heyman (2013) så har ”sysselsättningen ökat i nya småbolag såväl som nya storbolag”. En intressant infallsvinkel presenteras i artikeln av Andersson (2012) att större bolag anställer flest välutbildade individer med efterfrågad bakgrund och kompetens. Vidare diskuteras betydelsen av ett samhälle som består både av mindre etablerade bolag och mer väletablerade större bolag via exemplet på ett samspel s.16 i rapporten, ”även om stora företag står för mycket av exporten svarar mindre företag för en stor del av exportens värde genom de varor och tjänster de levererar till de stora företagen”. En slutsats blir således att samspel krävs för att värna om ett sunt affärsklimat för både små som stora bolag då båda parterna är beroende av varandra.

Att skapa gynnsamma förhållanden och förutsättningar för företag att bedriva verksamhet i Sverige är fundamentalt för samhällsutvecklingen, då företag bidrar till mindre arbetslöshet, ökade skatteintäkter som gynnar både samhället och välfärden. Ett sakligt anförande blir således att en stark ekonomi präglas av en balanserad marknadsekonomi med samspel bland samtliga företag oberoende omsättningsstorlek enligt rapporten utgiven av Svenskt Näringsliv (2017).

I början på april (2018) publicerades den årligt återkommande rapporten ”*Finansiering för tillväxt och jobb*” utgiven av ”Företagarna” där det redogörs för de finansieringssvårigheter som mindre och växande bolag möter när traditionella finansieringskällor inte är möjliga, mer än hälften av det företag som medverkat upplever svårigheter med traditionell finansiering. Rapporten anger exemplet banklån under kategorin traditionell finansieringskälla. När exempelvis traditionell finansiering via banken inte är möjligt, tvingas företagen att utforska alternativa tillvägagångssätt för att skaffa externt kapital. Det kan exempelvis vara ägarfinansierat kapital, lån från släktingar/anhöriga och samägande av tillgångar. En annan aspekt som framgår tydligt i rapporten är kopplingen mellan val av finansieringsalternativ och var i livscykeln företagen befinner sig i. Ett resonemang blir således att val av finansiering utvecklas i takt med att företaget växer (ibid).

Enligt Landström (2003) anses kapitalbrist bland småföretag som en av de bidragande orsakerna till att verksamheter misslyckas med att etablera sig. Företag blir allt mer beroende av nya mer innovativa finansieringslösningar som skapar gynnsamma förutsättningar för

företagen att lyckas, detta gäller både småbolagen och storbolagen. En situation som kräver en kombination av finansieringslösningar som både kan möta kraven från nyetablerade verksamheter såväl som kraven från de stora, mer etablerade företagen öppnar upp för bootstrapping som finansieringslösning, eftersom bootstrapping kan utvecklas i takt med företagets utveckling enligt (Ebben & Johnson 2006).

Ämnet finansiering har sedan många år tillbaka utforskats, av bland annat forskare såsom (Donaldson, 1969; Freear 1995; Winborg & Landström 2001; Winborg 2015). Samtliga forskare påtalar det ökande användningsområdet av bootstrapping som finansieringsalternativ och gynnsamma resultat kring utförda studier talar för dess användande. Bootstrapping enligt Freear (1995) består av specifika finansieringslösningar som företag kan tillämpa för att begränsa trycket på det interna kapitalet. Metoderna speglar ett extra fokus på att använda och återanvända de resurser man har till hands på ett så effektivt och hållbart sätt som möjligt. I en tid då allt fler krav ställs på företagen om ökad hållbarhet, inklusive hållbar finansiering, stärks intresset att vidareutforska bootstrapping. Freear hänvisar i sin forskning att det finns alternativa medel företag bör tillämpa sig av där man värnar om företagets överlevnad. Han förmedlar att studien påvisat att bootstrapping är ett mycket hållbart och lösningsorienterat finansieringsalternativ för företag som önskar att maximalt nyttja befintliga resurser och kontaktnät, samt minimera kapital belastningen (ibid).

Freear (1995) diskuterar flitigt i sin studie diverse olika bootstrappingsmetoder, det förtydligas hur företag som tillämpar bootstrapping som finansieringskälla exempelvis kan välja att reducera/bortse eller förskjuta vissa betalningar, exempelvis kompensation och löner till anställda. Detta är en strategi som tillämpas främst av små bolag med svårigheter att införskaffa kapital från traditionella källor men även större bolag i viss utsträckning (ibid).

Bootstrapping som finansieringsalternativ utforskades vidare bl.a. av Winborg & Landström (2001), hitintills har det vanligaste angreppssätt i forskningen varit att utforska bootstrapping och dess användande i småbolag. Studierna utförda av samtliga forskare har påvisat att småbolag i många fall upplever svårigheter när det kommer till kapitalanskaffning på grund av diverse faktorer.

Tillämpandet av bootstrappingsmetoder bland bolag som inte kan definieras som ”småbolag” är mindre studerat. Det finns ett behov av slutsatser kring bootstrapping som kan tillämpas på en bredare basis, som tar hänsyn till bolag som anses som medelstora och stora. Eftersom forskning kring bootstrapping och dess tillämpande bland medelstora och stora bolag är nästintill frånvarande, finns det ett gap i den forskning som finns tillgänglig idag. Detta öppnar upp för en intressant infallsvinkel för vidare forskning. Detta förtydligas bl.a. i forskning som utförts av Winborg (2015), då man valt att undersöka ”Bootstrapping” i förhållande till ”Corporate Entrepreneurship”. I texten refererar även Winborg till sin egen tidigare forskning; Winborg (2009), där han återigen förtydligar att företag bör anse att det är fundamentalt viktigt att driva en verksamhet som nyttjar sina resurser och kontakter maximalt, då bolag enligt undersökningen ”värderar högre att ha så minimala kostnader som möjligt över kapitaltillskott”. Man vill således driva en verksamhet som är så effektiv som möjligt, där fokus ligger på att reducera kostnader för att sedan vinstmaximera.

Vår uppsats vill främst undersöka tillämpandet av bootstrappingsmetoder bland medelstora och stora bolag och undersöka om bootstrapping kan vara mer än ett alternativ för finansiering då andra vägar till finansiering är stängda, utan i stället ett adekvat alternativ för en mer hållbar finansiering.

1.2 Problemdiskussion:

Som tidigare nämnts har aktuell forskning inom ämnet bootstrapping främst undersökt småbolag. Forskarna anser en möjlig koppling till intresset för mindre etablerade bolag kan bero på följande; ”småbolag utgör cirka 97 % av svenskt företagande” enligt Tillväxtverket (2014). Dock anses mer än hälften av omsättningen från näringslivet genereras av just medelstora och stora företag (ibid). Vilket vidare stärker uppsatsens forskningssyfte. Finansieringsteori är idag både ett välstuderat och välbeprövat område som kontinuerligt utvecklas, vilket vidare stärker behovet av att belysa nya mer hållbara ekonomiska finansieringsalternativ för företag. Att bidra företag med ny kunskap inom ämnet finansiering anses som viktigt då företag är en bidragande faktor i samhällsutvecklingen enligt rapporten utgiven av Företagarna (2018).

I dagens företagssfär påtalas det ofta att det råder brist på information bland företagen, enligt forskaren Coase (1937) poängteras det i forskningsartikeln ”*The Nature of the Firm*” att företag oavsett hur långt det kommit i sin utveckling kan bemöta problematik över hur man ska ta ett redan etablerat bolag vidare i sin utveckling. Coase övergripande resonemang blir således; att företagen bör se över sina befintliga resurser och tillgångar för att motverka eventuell ”stagnation” i sin tillväxt. Man kan således förstå sig på den enorma betydelsen hantering av befintliga resurser och tillgångar har på ett företag såväl som betydelsen över att hålla sig uppdaterad över nya mer gynnsamma finansieringslösningar som uppkommer (ibid). I samförstånd med (Freear 1995; Winborg & Landström 2001; Ebben & Johnson 2006) kan man bl.a. även tyda den enorma betydelsen just val av finansiering innehar, detta då skillnaden mellan ett bra kontra ett dåligt finansieringsalternativ kan kopplas till företagets överlevnadsförmåga.

Ett poängterande dock av Winborg (2015) är det potentiella utökade användningsområdet av just bootstrapping. Winborg har förtydligat att det råder vissa parametrar inom bootstrapping som ännu inte utforskats, exempelvis tillämpningen av bootstrapping av mer etablerade företag. Det utökade användningsområdet förtydligas av Winborg i hans resonemang i förhållande till ”corporate entrepreneurship”. Han förtydligar att finansiell bootstrapping kan tillämpas på en betydligt bredare front, Winborg väljer då att koppla sina resonemang till entreprenörer som arbetar i mer etablerade verksamheter. Winborg väljer även att poängtera finansiell bootstrapping bör utvärderas av företag som önskar att omstrukturera sin verksamhet i hopp om att kunna driva den mer hållbart och effektivt (ibid).

Även Bloodgood et al (2013) väcker diskussionen att stora företag bör sträva efter att maximalt nyttja sina resurser och kontaktnät, då detta bidrar företagets verksamhetsrörelse positivt (ibid). Ett av forskarnas grundläggande motiv till att utforska ett finansieringsalternativ så som bootstrapping är att det blivit allt mer uppenbart att företag behövt anpassa sig efter det mera hållbara samhälle som växt fram under senare tid. Att företag utvecklas är naturligt, vilket rent principiellt innebär även att företagets behov och krav på finansiering bör utvecklas därefter.

Uppsatsen ämnar därför att utforska bootstrapping vidare på en bredare basis. Genom att undersöka användandet av bootstrappingsmetoder bland medelstora och stora bolag vill vi kartlägga bootstrapping som ett hållbart finansieringsalternativ som kan användas av företag oberoende av storlek samt oberoende vart ett företag befinner sig i sin livscykel. Resultaten hoppas kunna påvisa att även mer etablerade bolag bör se över sina rutiner.

1.3 Problemformulering:

- Undersöka tillämpandet av bootstrappingsmetoder bland medelstora till stora bolag.
- Skiljer sig tillämpbarheten bland diverse bootstrappingsmetoder beroende på företagens omsättningsnivå?
- Framhäver företag sitt tillämpande av bootstrappingsmetoder?
- Finns det branschspecifika bootstrappingsmetoder?

1.4 Syfte:

Syftet med uppsatsen är att utforska tillämpandet av bootstrappingsmetoder bland medelstora och stora bolag i Sverige.

1.5 Avgränsning:

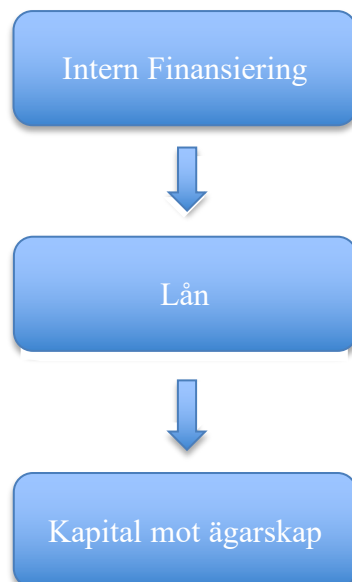
Studien kommer att avgränsa sig till verksamma företag i Sverige som kan betecknas som medelstora och stora, det vill säga företag med en omsättning på mer än 10 miljoner euro. Vi har använt Eus definition där medelstora bolag definieras utifrån en omsättning som ligger mellan 10–50 miljoner euro och stora bolag med en omsättning som överstiger 50 miljoner euro.

2. Teorier och modeller:

Detta kapitel ämnar fördjupa läsaren i teorier och modeller som naturligt faller inom finansiell bootstrapping.

2.1 Pecking Order Teorin:

Pecking Order Teorin som vi idag främst associerar begreppet med är den teori som framlagts av Mayers & Majluf (1984). Teorin betonar en rangordning av kostnadsreducerande metoder som företag kan tillämpa för att driva en ekonomiskt hållbar verksamhet. Teorin grundar sig i tre s.k. principer. Först och främst anses det att man alltid ska föredra ”intern finansiering”. Internfinansiering är att föredra då det medför minst kapitalkostnader och bolaget kan samtidigt fritt bestämma över hur kapitalet ska användas utan att någon utomstående part har inflytande eller krav. När (ytterligare) intern finansiering inte längre är möjlig är det att föredra att tillgodose företagets kapitalbehov med extern finansiering i form av lån. Ett uttryck som Mayers & Majluf (1984) använder är att ”man ska alltid föredra lån över kapital mot ägarskap så långt det bara går”. Sista alternativet som presenteras är kapitaltillförsel i byte mot ägarskap s.k. ”Equity Based Financing”, detta alternativ anses som det minst fördelaktiga. Grundprincipen i ”Pecking Order” teorin är att företag alltid bör sträva efter att skaffa kapital med så låga kostnadsföljder och så få handlingsbegränsningar som möjligt. Kopplingen till finansiell bootstrapping är resonemanget att man genom finansiell bootstrapping nyttjar företagets befintliga resurser och kontaktnät maximalt, utan att belasta företaget med onödiga kostnader. Bootstrapping är alltså en samling fördelaktiga metoder för kapitalanskaffning enligt ”Pecking Order Teorin”.

Figur 1. Konstruerad av Daniel & Madelen (2018)

2.2 Cash Management Theory and Practice:

Cash management kan sägas ha sin grund i en praktisk förståelse över hur man bäst tillgodoser företaget med adekvat likviditet. Grunden enligt Gitman et al (1979) anses vara Keynes förhållningsätt till ämnet just likviditet. I texten refererar dessa författare att Keynes menade att företag i början på 1900 talet inte beaktat några större metoder för att bibehålla en viss likviditet i form av finansiella reserver. Keynes förtydligar sedan att företagens mentalitet senare kom ändras på grund av de kraftiga konjunkturedgångar som följde under både 20- och 30 talet. I texten refererar man att krigstiden haft en markant påverkan på företagens förmåga att inneha god likviditet på grund av de begränsade antalet transaktioner som sker under krigstiden. Vidare poängterar Gitman et al (1979) att efterkrigstiden anses vara starten av en allmän företagsmentalitet som numera införstått sig med de konsekvenser som kan uppstå om företag har för låg likviditet.

En intressant slutsats som Gitman et al (1979) förtydligar är att "Cash Management Theory" är något som ständigt står inför nya tolkningar och ny förståelse, även uttrycket "evolution" används för att stärka resonemanget kring att "Cash Management" är förmån för framtida revidering. Man bör således beakta denna teori som föränderlig, är syftet, med "Cash Management" bestående, det vill säga ha en strategi för att driva en vinstmaximerande verksamhet som samtidigt kan uppfylla dagens krav på tillräcklig likviditet.

Användandet av "Cash Management" som teoretisk modell för att driva en sund verksamhet går hand i hand med finansiell bootstrapping då, "Cash Management" utgår från diverse olika finansieringsstrategier och metoder för att på ett så snabbt, effektivt och hållbart sätt skapa förutsättning för en verksamhet att drivas. Bootstrapping kan ses som ett antal metoder eller lösningar som bidrar både till företagets hantering av sin likviditet, eller "Cash Management", och till företagets finansiering av sina mer trögrörliga tillgångar.

2.3 Företagsfaser livscykelmodellen:

Denna modell ämnar att förenkla och förtydliga fyra olika faser som ett företag kan befinna sig i. Att identifiera vilken livscykel fas ett företag befinner sig i underlättar förståelsen över hur långt ett företag kommit i sin etableringsprocess och vilka utmaningar som företag står inför. Valet av att inkludera denna modell i vår studie är för att möjliggöra ett angreppssätt för att undersöka sambandet mellan bootstrapping och utvecklingsfas som i sin tur har ett samband med omsättningsstorlek. Då studiens syfte är att utforska medelstora och stora bolag förväntas den inhämtade data att spegla ett urval där majoriteten av respondenterna befinner sig i de två sista faserna, dvs tillväxt och mognad. Eftersom uppsatsen är av replikerbar art, öppnas även upp möjligheten till en jämförande slutsats i förhållande till Winborg & Landströms (2001) studie som undersökte småbolag där majoriteten av deltagarna befann sig i fas 1 och 2 dvs introduktions- och etableringsfasen. Detta innebär att man kommer kunna jämföra resultaten mellan denna studie och Winborg & Landströms (2001) studie för att bl.a. kunna lokalisera omsättningsspecifika bootstrappingsmetoder.

Modellen hänvisar till följande faser:

Fas 1	Introduktion: ”i detta steg kommer produkten/tjänsten samt affärskonceptet att utvecklas. Produkten/tjänsten har endast i mycket begränsad utsträckning introducerats på marknaden och omsättningen är väldigt blygsam”
Fas 2	Etablering. ”produkten/tjänsten introduceras gradvis på marknaden”
Fas 3	Tillväxt: ”Verksamheten växer snabbt och investeringar i exempelvis maskiner, byggnader kan bli nödvändiga. Verksamheten kan ha introducerats på flera marknader, vilket innebär en ökad omsättning”
Fas 4	Mognad: ”verksamheten har nått det kunder som kan vara intresserade av företagets produkter/tjänster. Omsättningen utjämnas eller minskar”

Figur 2. Källa: Tabelldata är hämtade från Appendix II i Winborg, J. 2001. ”Financing Small Businesses – Developing our Understanding of Financial Bootstrapping Behavior”

2.4 Bootstrapping:

Uttrycket "Bootstrapping" härör förmodligen från det engelska uttrycket "pulling oneself up by one's bootstraps" med en betydelse av att ta sig ur en situation utan extern hjälp. Entreprenörer som startar egna företag enbart med egen finansiering, i motsats till entreprenörer som finansiellt uppbäckas av s.k. venture funds, kallas ibland "bootstrappers".

Samtliga forskare inom området vi refererat till tidigare, beskriver bootstrapping som ett bra alternativ för finansiering då det inte är möjligt med mer traditionell kapitalanskaffning via exempelvis banklån, rörelsekrediter m.m. Man kan påstå att definitionen av bootstrapping idag först och främst definierar finansieringsalternativ som starkt sammankopplas med bolag som befinner sig tidigt i sin livscykel.

Vår ansats i uppsatsen är att undersöka tillämpbarheten av bootstrapping i medelstora och stora företag som har kommit längre i sin livscykel. Vi väljer därför en mer neutral definition som inte enbart begränsar bootstrapping till ett finansieringsalternativ tidigt i företagets livscykel.

I stället utgår vi från definitionen att bootstrapping är en finansiell strategi som fokuserar på företagets behov och förmåga av att nyttja sina befintliga resurser och kontaktnät, till skillnad från exempelvis banklån och externfinansiering från ägare. Även Winborg (2001) påtalar behovet av att definiera "bootstrapping" i en vidare mening och enligt "Winborg (2001) s.18 var "Freear något restriktiv i sin definition".

3. Teoretisk referensram

Detta kapitel vill fördjupa läsaren inom delar av traditionell och icke traditionell finansieringsteori. Den teoretiska referensramen ger även läsaren en mer konkret och sakligt grundad begreppsförklaring av "bootstrappings" samtliga beståndsdelar.

3.1 Traditionell och icke traditionell finansiering:

Traditionell finansiering kommer att diskuteras flitigt i denna studie, varpå behovet av en definition av forskarnas syn på ämnet anses nödvändigt. Vidare kommer denna uppsats att förknippa traditionell finansiering med finansieringsalternativ som länge använts och som man idag associerar rent instinktmässigt som det självklara valet när ett finansieringsbehov finns.

Rent allmänt är det inget konstigt att man först och främst utvärderar företagets möjlighet att ta ett banklån när behovet av kapital uppstår, även alternativet utomstående investerare (extern finansiering) som kan bidra med kapital mot ägarskap är vanligt förekommande. Forskarna anser att banklån är det vi idag först och främst associerar till när kapitalbehov uppstår. Detta kan grunda sig i flertalet olika förklaringar, dock har forskarna valt att fokusera på två möjliga förklaringar; Enligt Åkerman (1950) s.3 förmedlar hon tydligt att "institutioner på grund av dess förhållning förmedlar en viss allmän sanning och legitimitet, och är en del av samhället", vilket går hand i hand med att banker idag är en institution som påtalar en viss trovärdighet, denna trovärdighet kan medföra att individer väljer det alternativ för finansiering som man använt sig av under lång tid utan att väcka några fundamentala funderingar kring dess legitimitet.

Detta kan vara en förklaring till varför forskare som Winborg & Landström och Freear forskat kring behov och möjligheter för alternativa finansieringslösningar då det kan innebära en viss begränsning för företagen om man enbart använder sig av traditionella finansieringslösningar.

3.2 Bootstrappingsmetoder enligt Winborg & Landström (2001):

Enligt Winborg & Landström (2001) kan man kategorisera bootstrapping i fem olika kategorier eller s.k. grupper. Dessa grupper av bootstrappers använder sig av ett flertal olika bootstrappingsmetoder. Nedanstående tabell redogör för de olika metoder som inrymmer inom de olika bootstrappingsgrupperna (ibid).

”Grupper av bootstrappers”	”Bootstrappings Metoder”	”Karaktersdrag”
”Fördröjande”	”Fördröjning av betalningar” ”Reducering av varulager”	”Låga vinstmarginaler” ”Mogna/icke mogna verksamheter” ”Behov av ytterligare kapital” ”Ingen långsiktig finansiering via banker”
”Privatfinansierade”	”Ägarfinansiering”	”Låga vinstmarginaler” ”omogna verksamheter” ”Behov av ytterligare kapital” ”Ingen långsiktig finansiering via banker”
”Minimerande”	”Minimerande av kundfordringar” ”Reducering av varulager”	”Låga vinstmarginaler” ”Verksamhet i utvecklingsfasen/mognadsfasen” ”Inga behov av ytterligare kapital” ”Långsiktig bankfinansiering”
”Relationsbaserade”	”Samverkan mellan aktörer”	”Höga vinstmarginaler” ”Företag i mognadsfasen” ”Inga behov av ytterligare kapital” ”Långsiktig bankfinansiering”
”Subventionsbaserade”	”Subventionsfinansiering”	”Låga vinstmarginaler” ”Företag i utvecklingsfasen” ”Behov av ytterligare kapital” ”Långsiktig bankfinansiering”

Figur 3. Tagen ur Winborg, J. 2001. “Financing Small Businesses – Developing our Understanding of Financial Bootstrapping Behavior”. S. 140

3.2.1 Beskrivning av "Karaktersdragen" ur resultaten från Winborg & Landströms (2001) Studie.

"Fördröjande Bootstrappers (karaktär 1)"

Fördröjande bootstrappers enligt Winborg & Landström (2001) innebär att man tillämpar en bootstrappingsmetod som kännetecknas av att bolaget ifråga exempelvis väljer att fördröja betalningar till leverantörer, samt bl.a. avvecklar ner befintligt varulager. Ett stort kännetecken enligt Winborg & Landström (2001) är att företagen som betecknar sig som en "fördröjande bootstrapper" befinner sig i en period då finansiella medel är begränsade. Företag har samtidigt svårt att tillgodose verksamheten med finansiella medel via traditionella kanaler såsom banklån. Verksamheter inom denna kategori går i allmänhet inte med vinst.

"Relations Orienterade Bootstrappers (karaktär 2)"

Denna metod kännetecknas av att verksamheter samarbetar med varandra för att uppnå en ökad verksamhetsnytta, detta sker exempelvis genom att man delar anläggningstillgångar, resurser, inventarier, verktyg osv. Styrkan blir nyttjandet av företagets befintliga kontaktnät.

"Minimerande Bootstrappers (karaktär 3)"

Ett kännetecken för "minimerande bootstrappers" är att man befinner sig rent livscykelmässigt mellan tillväxtfasen och mognadsfasen. Företaget har ett gediget kundnät och det löpande transaktionerna i verksamheten skapar inte ett direkt behov av mer kapital exempelvis för lager.

"Subventions Orienterade Bootstrappers (karaktär 4)"

Enligt Winborg & Landström (2001) kan subventionsbaserade bootstrappers, söka sig hjälp externt rent ekonomiskt, dvs utan krav på motprestation. Det kan vara till exempel rent kapitalmässiga bidrag från finansiärer/staten eller subventioner från leverantörer.

"Privatfinansierade Bootstrappers (karaktär 5)"

"Privatfinansierade bootstrappers" karaktäriseras av företag som inte har goda förutsättningar för kapitalanskaffning via traditionella kanaler. Verksamhetens överlevnad är direkt sammankopplad till den kapital ägaren kan tillgodose den dagliga verksamheten med.

"Icke Bootstrappers (karaktär 6)"

Enligt Winborg & Landström (2001) ingår denna grupp de verksamheter som inte använder sig av bootstrapping som finansiell lösning. Winborg & Landström (2001) ger inga konkreta förklaringar till denna grupp men allt tyder på att Winborg & Landström (2001) förknippar denna grupp med "enskilda individer" exempelvis bolag som driver verksamheter med nästintill inga behov av resurser/tillgångar. Därav råder det minimala kapitalbehov.

3.3 Modifierade Bootstrappingsmetoder och karaktärer:

Vår studie ämnar undersöka medelstora och stora bolag, till skillnad från tidigare forskning som främst undersökt variabler kring bootstrapping som är relevanta för småbolag. Vi har därför behövt ersätta eller modifiera vissa variabler som använts i Winborg & Landströms (2001) studie. Winborg & Landströms tidigare studie (2001) undersökte småföretag vars storlek identifierades av antalet anställda och som befann sig tidigt i sin livscykel. Vi har modifierat dessa variabler till att anpassa forskningsfrågan och har därmed undersökt företag där omsättningen avgjorde företagets storlek. Bilaga 9.6 redovisar Winborg & Landströms (2001) resultat över de mest använda samt minst använda bootstrappingsmetoder som senare kom att jämföras med våra resultat se bilaga 9.7 över mest använda respektive minst använda bootstrappingsmetoder bland medelstora och stora företag. Dessa bilagor har använts för att jämföra Winborg & Landströms studie (2001) med våra resultat för att se om det fanns omsättningspecifika bootstrappingsmetoder som kan kopplas till vart ett företag befinner sig i livscykel faserna.

3.4 Tidigare Forskning:

Detta avsnitt ämnar sig att bidra läsaren med en samlad förståelse över den tidigare forskning som använts i uppsatsen. Nedan presenteras den tidigare forskning i kronologisk ordning;

Den tidigaste forskning som uppsatsen kan anses ha sin grund i är den presenterad av Freear (1995) *"Who bankrolls high tech entrepreneurs"*. Undersökningen hade sin grund i att utforska teknologibaserade företag. Freear valde att kontakta de medverkande teknologiföretagen och be dem besvara frågor angående kapitalanskaffning. Studien visade att företagets val av finansiering är starkt sammankopplat till utvecklingsfas och tillväxtpotential ett företag innehar. Exempelvis kunde studien konkludera att finansiering via privata individer är mer lämpade för mindre summor och därav passar bättre företag som befinner sig tidigt i sin utveckling och inte hunnit etablera sig. Resultaten visade samtidigt att större investerade summor i form av kapital kom från "riskkapitalbolag" samtidigt som företagen då befann sig i en etableringsfas.

En naturlig utveckling ur den forskning genomförd av Freear (1995) kan anses vara undersökningen genomförd av Winborg & Landström (2001) *"Financial Bootstrapping in small businesses – Examining small business managers resource acquisition behavior"*. Den aktuella studien undersökte småbolag och deras tillämpade av finansiell bootstrapping. Undersökningen tar utgångspunkt i att småbolag allt som oftast har svårt att skaffa kapital via traditionella finansieringskällor och därav behöver utforska alternativa finansieringslösningar. Den insamlade data grundar sig i bl.a. en genomförd enkätstudie. 900 enkäter skickades ut till respondenter som innehar en chefstjänst på ett småbolag som är verksamt inom Sverige. Resultaten visade en svarsfrekvens på 30 %. Enligt den framtagna data kunde det konstateras att flertalet respondenter tillämpade bootstrapping som finansieringslösning. Bootstrapping ansågs både vara ett mer effektivt utnyttjande av befintliga resurser och ett sätt att inte belasta företaget med onödiga kostnader.

Vidare anses nästkommande forskning utförd av Winborg (2009) "*Use of financial bootstrapping in new businesses a question of last resort?*", som en vidareutveckling av hans tidigare forskning det vill säga den utförd (2001). Den genomförda studien av Winborg (2009) ämnade att undersöka bootstrapping vidare och de motiv småföretag har för att tillämpa bootstrapping som finansieringslösning. Studien bestod av en enkätstudie, där 120 enkäter skickades ut och en svarsfrekvens på 76 % uppnåddes. Resultaten påvisade att motiven bakom tillämpandet av bootstrapping som finansieringslösning inte längre endast kan associeras till att företagen har brist på kapital. Den aktuella studien visade att företag valde att tillämpa finansiell bootstrapping främst på grund av kostnadsreducerande motiv. Winborg (2009) nya konklusioner väcker intresset för att vidare forska inom ämnet bootstrapping då bootstrapping som finansieringskälla kan anses ha goda förutsättningar för att tillämpas av ett bredare spektrum av företag, eller i fler situationer, och inte enbart, eller mestadels, som en s.k. sista lösning. Detta stärks vidare i den kommande forskningen utförd av Winborg (2015) "*The potential of bootstrapping research for advancing the understanding of the role of resources in corporate entrepreneurship*".

Artikeln författad av Winborg (2015) är en diskussionsbaserad vetenskaplig artikel som syftar till att väcka intresset för vidareforskning inom ämnet bootstrapping och företagens förmåga att tillvarata på befintliga resurser och kontaktnät. Winborg refererar bl.a. till Bhide (1992) som poängterar att förmågan att tillgodose företaget med kapital inte alltid utgörs som den bidragandet orsaken till att företag lyckas. Bhide (1992) menar att förmågan att nyttja de resurser företaget har till hands samt minimera onödiga kostnader är framförallt det som präglar företagen som lyckats etablera sig väl. Winborg har redan tidigare i sin forskning, Winborg & Landström (2001), Winborg (2009), antytt ett större användningsområde för finansiell bootstrapping.

Avslutningsvis i den tidigare forskning som uppsatsen haft som grundbult har även Ebben & Johnson (2006) "*Bootstrapping in small firms: an empirical analysis of change over time*", varit av stor betydelse i uppsatsens aktuella forskningssyfte. Forskningsartikeln författad av Ebben & Johnson öppnar upp diskussionen kring behovet av finansiering bör korrelera till vilken fas ett företag befinner sig i, dvs i takt med att ett företag växer bör även val av finansiering omprövas. En organisatorisk vy har därmed sammanfogats i uppsatsens forskning av finansiell bootstrapping. Man kan se Ebben & Johnson (2006) som en senare upprepning av Winborg & Landströms (2001) studie dock med vissa övergripande ändringar i genomförandet.

4. Metod

Avsnittet behandlar de metodologiska utgångspunkterna, avsikten med kapitlet är att skapa förståelse samt förklara de bakomliggande valen i studien, detta för att ge läsaren en inblick i studiens genomförande.

4.1 Forskningsansats:

Uppsatsens ändamål är att bygga vidare kring den forskning som finns inom ämnet Bootstrapping. Bootstrapping är idag starkt förknippat med småbolag och mindre etablerade bolag. Uppsatsen kommer bygga på tidigare forskning utförd av Joakim Winborg och Hans Landström (2001). Studien kommer således att replikera ovannämnda studie med viss modifikation för att tillgodose uppsatsens syfte och ändamål. Vår, liksom tidigare forskning, är en flermetodsansats.

Enligt Denscombe (2018) kan flermetodsforskning innehålla både bra och dåliga kvalitéer. Dock poängterar Denscombe (2018) s.220 "forskarna kan komma att skapa en tydligare bild över det som studeras" detta genom att tillämpa en forskningsansats som innehar både kvalitativa såväl som kvantitativa beståndsdelar.

4.2 Forskningsdesign:

Den genomförda studien tillämpade utgick ur en s.k. kombinationsforskning detta innebär att "både kvalitativa och kvantitative synvinklar undersöks för att skapa en mer fullständig och trovärdig bild över det som studeras". Detta innebär att studien undersöker tillämpandet av bootstrappingsmetoder i medelstora och stora bolag ur ett "brett spektrum" där det kvalitativa resultatet kan komma att stödja det kvantitativa. Enligt Denscombe (2018) s.220 "är användandet av triangulering ett utmärkt sätt att skapa goda förutsättningar för hög träffsäkerhet".

4.3 Datainsamling:

Nedan presenteras de datainsamlingsmetoder som använts i studien:

4.3.1 Primära Källor

Forskarna har valt att använda sig av både en internetsurvey såväl som intervjuer. Då båda datainsamlingsmetoderna utförs av forskarna anses detta bidra positivt till studien då validiteten i det insamlade dataunderlaget ökar. Forskarna kan därför säkerställa att det inte råder någon partiskhet.

4.3.2 Sekundära källor

Sekundärkällor i form av årsredovisningar har använts för att bistå studien. Årsredovisningar innehåller information med god kvalitet om företagen och deras verksamhet. Användandet av årsredovisningar har gjorts för att komplettera den insamlade data. Detta har gjorts för att studera ifall det kan finnas bolag som själva inte är medvetna om att det tillämpar bootstrapping som finansieringslösning. Denna form av data offentliggörs av bolagen själva. Företag verksamma i Sverige är skyldiga att följa god redovisningssed och lagar, i enlighet med regler från skatteverket och gällande lag, bland annat "4 Kap. 2§BFL samt 2 Kap. 2§ ÅRL".

4.3.3 Litteratur

Studien utgår från relevant litteratur. Då uppsatsen bland annat bygger på Winborg & Landströms (2001) studie, har forskarna valt att kritiskt granska denna studie såväl som att vidare studera Winborg & Landströms referenser samt antaganden. Forskarna har även valt att använda sig av andra relevanta studier och teorier kring ämnet bootstrapping, detta för att styrka uppsatsens ändamål samt syfte. I litteraturen finns emellertid få studier kring bootstrapping och dess tillämpande bland medelstora till stora bolag. Alltså är uppsatsens forskningssyfte relativt obeprövat. För att i så storomfång som möjligt stödja uppsatsen i befintlig litteratur har forskarna i sin studie gjort vissa modifikationer i variabler jämfört med tidigare forskning. Forskningshandboken såsom Bryman & Bell samt Denscombe har använts för att rent metodologiskt utforma uppsatsens tillvägagångssätt.

4.4 Urval:

4.4.1 Subjektivt Urval

Forskarna har valt att utgå från ett s.k. subjektivt urval för att öka studiens träffsäkerhet. Enligt Denscombe (2018) s.67 ”handplockas urvalet utifrån dess relevans”. Forskarna har således valt att endast skicka ut enkäter till anställda som jobbar på ett bolag som uppfyller uppsatsen krav i förhållanden till syftet, källor som nyttjats för urval bl.a. ”Nasdaq OMX Stockholm 500 mest omsatta bolag”, ”Affärsvärlden”, ”Allabolag”. Valet av ett subjektivt urval möjliggör att eventuella svarsbortfall kan minimeras då de som svarar på enkäten endast kommer att bestå av den population som studien ämnar utforska.

4.4.2 Snedvridning urval

Forskarna använde sig av register hämtade från företagens egna hemsidor för att skicka surveyundersökningen till anställdas e-postadresser. Denna urvalsram är dock tidskrävande besitter vissa brister exempelvis att alla företag inom urvalsramen inte offentliggör sina anställdas e-postadresser. En annan risk som forskarna stod inför är den icke uppdaterade informationen om anställda som inte kunde delta i undersökningen på grund av semester eller diverse anledningar. Detta kan resultera i en snedvriden urvalsram enligt Denscombe (2016) s. 66, ”Om register inte uppdateras regelbundet och noggrant finns det en risk att det är föråldrat och innehåller uppgifter som inte ska vara med”.

4.4.3 Bortfall

Bortfall förekom i den genomförda studien, detta då vissa respondenter inte uppfyllde studiens krav på omsättningsstorlek, dvs även svar från vissa småbolag mottogs. Det inkom också svar där respondenterna svarat att det befann sig i mer än en företagsfas, vilket strider mot instruktionerna i enkäten. Totalt antal bortfall hamnade på 15 respondentsvar vilket utgör en bortfallsandel på 6,70 %.

4.5 Kvantitativ Forskning:

Den kvantitativa delen av studien bestod av en surveyundersökning som skickats ut online. 900 utskick genomfördes, detta för att säkerställa att en tillräckligt stor mängd data kunde samlas in för att uppnå resultat med hög validitet.

4.5.1 Survey Undersökning:

Enligt Denscombe (2009) s.27 anses ”online survey vara ett utmärkt alternativ för forskare som önskar att nå en bred population men samtidigt önskar utföra en undersökning som inte är allt för kostsam”. Då forskarna är studenter ansågs detta alternativ som gynnsamt för att möjliggöra en population som geografiskt inte påvisar någon partiskhet.

Undersökningen skickades till e-postadresser hos anställda som innehar en tjänst på ett företag som möter uppsatsens krav på respondentdeltagare. Samtliga mejladresser är inhämtade av forskarna via företagets egna hemsidor dvs samtliga mejladresser som använts är offentliga. Surveyundersökningen skickades ut via e-mail där det förmedlas en kort beskrivning över vem forskarna är, studiens syfte samt dess innebörd. För att möjliggöra en så enkel enkät som möjligt för studiens respondenter valde forskarna att använda sig av ”Google Online Survey”, vilken ansågs vara överskådlig och lätt hanterlig.

4.5.2 Svarsfrekvens

Enligt Denscombe (2018) s. 40 är det ”lämpligt att på förhand uppskatta den sannolika svarsfrekvensen”. I enlighet med Winborgs tidigare studie (2001) kunde man rimligen anta en svarsfrekvens på omkring 20–30%. Forskarna valde sedan att studien bör eftersträva omkring 180–270 svar. Detta innebär att 900 individer i det subjektiva urvalet kontaktades för att uppnå tillräckligt antal svar med en trolig svarsfrekvens.

4.5.3 Pilotstudie

En pilotstudie genomfördes för att säkerställa att eventuella problem eller otydligheter med internetenkäten kunde upptäckas i ett så tidigt skede som möjligt. 16 respondenter fick genomföra pilotstudiens enkät. Individerna som medverkade uppfyller samma villkor som i det subjektiva urvalet. Pilotstudien som genomfördes hade en svarsfrekvens på 43,75 % dvs (7 av 16) vilket anses som mer än adekvat av forskarna. Dock förekom det ett visst bortfall (3 av 7) då dessa 3 innehöll frågor som ej var besvarade. Detta korrigerades genom att göra samtliga frågor obligatoriska. Forskarna valde även att lägga till två frågor efter genomförd pilotstudie.

4.6 Kvalitativ Forskning:

Den kvalitativa delen av studien bestod av 3 (5 planerade) intervjuer med företag som betecknas som medelstora och stora. Enligt Denscombe (2016) kan data med inslag av kvalitativa aspekter även utgöras av öppna frågor som förekommer i själva enkätstudien. Forskarna har i den utskickade surveyundersökning, möjliggjort kvalitativa inslag i form av möjligheten att kunna besvara vissa frågor utförligt.

4.6.1 Intervjuer:

I komplement till enkätstudien utfördes sammanlagt 3 av 5 planerade intervjuer. Bortfallet av 2 intervjuer berodde på att två personer inte var tillgängliga under studiens genomförande. Syftet med intervjuerna är att vidare kunna fördjupa sig inom ämnet bootstrapping och hur diverse olika bootstrappingsmetoder tillämpas bland medelstora och stora bolag. Studien

utförde semistrukturerade intervjuer vilket innebar att ett antal förbestämda frågor ställdes samt att individerna som medverkade fick möjlighet att själv öppna upp för mer djupgående och detaljerade svar samtidigt som forskarna gavs möjlighet att ställa följdfrågor.

4.7 Begränsningar

Pragmatism

Forskarna utgick från ett icke-sannolikhetsurval. Detta innebär att själva ”urvalet handplockades”. Att handplocka urvalet innebär att forskarna möjliggör svar som möter det krav uppsatsen ställt (Denscombe, 2018). Forskarna var även medvetna om de begränsade resurser som exempelvis tid och pengar vilket var en bidragande faktor till urvalets storlek. Företag är väldigt upptagna i slutet av året vilket gör att forskarna måste utgå ifrån de befintliga resurser som finns till hands för att genomföra sin undersökning. En annan pragmatisk anledning till urvalets storlek, är begränsningen i den europeiska definitionen för medelstora och stora företag, samt forskarnas avgränsning till att enbart undersöka företag i Sverige. Forskarna har på grund av sin val av forskningsansats ”kunnat komplettera och kombinera de kvantitativa och kvalitativa resultaten som producerades i syfte att öka precisionen i den insamlade data” enligt Denscombe (2016). Vidare; s. 85, “icke-sannolikhetsurval - om de används på rätt sätt - kan producera data som har tillräcklig precision för forskningssyftet” (ibid).

Positivism & Interpretivism

Forskningsparadigmen utgörs dels av den kvantitativa delen i undersökningen och dels av den kvalitativa. Den kvalitativa data som inhämtats från surveyundersökningen bidrar med en positivistisk synvinkel som enligt Denscombe (2016) s. 18, innebär att forskarna agerar på ett “objektivt och opartiskt betraktelsesätt” när forskarna undersökte ämnet bootstrapping. Den positivistiska paradigmen härrör ur ett naturvetenskapligt synsätt, som innebär att forskare förlitar sig på den kvantitativa datamängd som insamlats för att undersöka tillämpningen av bootstrapping bland medelstora och stora bolag.

Den kvalitativa datainsamlingen bestod både av öppna frågor i enkäten och intervjuer vilket skulle påverka forskarnas objektivitet vid tolkning av sociala fenomen, detta då på grund av forskarnas deltagande i intervjuerna. Genom den interpretivistiska synvinkeln, enligt Denscombe (2016), s.18 ”betraktas den sociala verklighet som subjektivt konstruerad av människors tankar och handlingar”. En konsekvens av den interpretivistiska paradigmen är att den kan påverka forskarnas opartiskhet som därmed påverkar dennes tolkning av den sociala verklighet som ligger till grund för det undersökta ämnet.

4.8 Reliabilitet:

Enligt Bryman & Bell (2017), skall studiens resultat kunna återskapas vid ett senare tillfälle oberoende vem som genomför undersökningen, detta tyder på att variablerna som används i studien påvisar stabilitet. Forskarna har i sin surveyundersökning använt variabler från Winborgs & Landströms tidigare studie (2001) för att undersöka vilka metoder är att föredra hos medelstora och stora företag. Den kvantitativa metoden som bestod av 900 surveyundersökningar, ”utgör ett angreppssätt som är lätt att undersöka vid andra tillfällen och förväntas ge samma resultat (om allt annat lika)” enligt Denscombe (2016).

Den kvalitativa data, bestod dels av öppna frågor i surveyundersökningen och dels av intervjuer. Det sistnämnda, gjorde att forskarna integrerades i datainsamlingsprocessen. Enligt Denscombe (2016), s.411, ”blir tillförlitlighet här en fråga om någon annan utför forskningen, skulle han eller hon då få samma resultat och komma fram till samma slutsatser?”.

4.9 Replikerbarhet:

Forskarna använde sig av metoder som är tagna från Winborgs tidigare studie (2001) om bootstrapping inom små bolag. Forskarna vill tillämpa samma variabler i sin studie, men undersöka istället medelstora och stora företag för att sedan skapa förståelse för vilka finansieringsalternativ som är att föredra bland medelstora och stora företag. Forskarna har beskrivit de olika tillvägagångssätten som använts i studien och vilka variabler som skall undersökas, detta möjliggör en replikation för andra forskare som vill replikera eller upprepa studien. Enligt Bryman & Bell (2017), s.68 “För att en replikation ska kunna göras måste en undersökning vara möjlig att upprepa, det vill säga replikerbar”.

4.10 Validitet & trovärdighet:

Den kvantitativa delen av undersökningen utgörs av en online surveyundersökning som skickades till respondenter via e-post. Forskarna vill undersöka i vilken utsträckning företag tillämpar bootstrappingsmetoder och om vissa metoder inom bootstrapping är att föredra över andra. Enligt Denscombe (2016), s.377, ska forskarna beakta följande vid diskussion kring validitet; “Är data av rätt typ för att undersöka ämnet och har data uppmätts på ett korrekt sätt?”. Forskarna har studerat flera variabler som förknippas med ämnet bootstrapping samt använt flermetodsforskning för att kombinera resultaten. För att öka träffsäkerheten i det insamlade data har forskarna i sin surveyundersökning använt liknande frågor.

Den kvalitativa delen av studien har använts av forskarna för att verifiera den kvantitativa forskningen och därmed visa att den insamlade data, ”med rimlig sannolikhet är exakta och träffsäkra” (Denscombe, 2016; Lincoln & Guba, 1985). Forskarna är medvetna om att den data som samlats in via intervjuer inte möjliggör förutsättningar för replikation. Enligt Denscombe (2016) s.409, ”det praktiskt taget är omöjligt att kopiera en social inramning”. Forskarna tror att triangulering med både kvantitativa och kvalitativa data har varit fördelaktig som forskningsstrategi, eftersom forskarna kunnat utforska diverse källor, vilket bistår studien med bättre forskningskvalitet och bidrar till uppsatsens trovärdighet.

4.11 Generaliserbarhet:

Den genomförda studien hade som ambition att sträva efter en undersökning som hade goda förutsättningar för att bidra till redan genomförd forskning med resultat som besitter en hög validitet vilken sedan innebär resultaten är generaliserbara. Den genomförda enkäten uppvisade goda resultat i enlighet med forskarnas ambitioner, det vill säga resultaten är generaliserbara. Dock på grund av avbokningar kunde endast tre intervjuer genomföras av fem planerade. Intervjuerna kunde bistå den genomförda enkätstudien med resultat som stödjer varandra, men på grund av ett lågt deltagande i intervjuerna kan inte resultaten med säkerhet generaliseras.

5. Empiri & Analys

Nedan presenteras den insamlade data. Avsnittet är uppbyggt för att noggrant och detaljerat kunna presentera studiens resultat. Resultatredovisningen ämnar skapa en bild över bootstrapping och dess tillämpande bland medelstora och stora bolag.

I detta avsnitt presenteras resultaten från både enkätstudien och intervjuerna och vilka samband som kan påvisas mellan tillämpandet av bootstrappings specifika metoder och storlek på omsättning, utvecklingsfas, branschtillhörighet.

5.1 Resultat från enkätstudien:

All data från enkätundersökningen har sammanfattats i tabellform;

- **Tabell I.** redovisar för enkätens respondentfördelning bland medelstora och stora bolag samt bortfall.
- **Tabell II.** presenterar vilken utvecklingsfas företagen som medverkade befinner sig i.
- **Tabell III.** presenterar data kring branschspecifika bootstrappingsmetoder.
- **Tabell IV.** redovisar andelen medelstora och stora företag som besvarade att det tillämpade olika former av bootstrapping.

5.1.1 Tabell. I "Antal och fördelning av enkätsvar utifrån storlek/omsättning":

Företag	Omsättning	Urval	Antal svar	Bortfall	Effektivt urval	Svarsfrekvens
Småföretag	0–99 MSEK		8	-8	-	-
Medelstora företag	100–500 MSEK	300	42	-2	40	13,33 %
Stora företag	> 500 MSEK	600	174	-5	169	28,16 %
Totalt		900	224	-15	209	23,22 %

Den genomförda enkätstudien fick en god effektiv svarsfrekvens bland stora bolag (28,16 %) och en måttlig effektiv svarsfrekvens bland medelstora bolag (13,33 %). Av det 900 enkäter som skickades ut uppnådde studien en sammanvägd svarsfrekvens på 23,22 % (209 enkätsvar) vilket var i linje med forskarnas förväntningar, som baserades på svarsfrekvensen vid tidigare, liknande studier.

5.1.2 Tabell. II "Antal och fördelning av enkätsvar utifrån företagets livscykel-faser":

Företags Faser	Antal besvarade enkäter	Procent (%)
Fas 1	-	-
Fas 2	1	0,48 %
Fas 3	18	8,61 %
Fas 4	190	90,91 %
Totalt	209	100 %

I *Tabell II.* redovisas respondenternas fastillhörighet enligt livscykelmodellen. Av de 209 medelstora eller stora företag som responderat uppger alla utom ett företag att de befinner sig i tillväxtfasen (3) eller mognadsfasen (4). Enligt livscykelmodellen befinner sig mer etablerade och större bolag i tillväxtfasen (3) och mognadsfasen (4). I denna studie är 99,52 % av deltagande företag i fas 3 eller 4 vilken kan sägas vara ett förväntat utfall då uppsatsens syfte var att undersöka bootstrapping bland medelstora och stora företag.

5.1.3 Tabell. III "Sammanställning av respondenternas använda finansieringsmetoder aggregerade per bransch och grupperade enligt Winborg & Landströms 6 grupper (faktorer)":

Resultaten presenteras enligt följande; den numeriska siffra som står under någon av de ovannämnda faktorerna utgör summan av antalet bootstrappingsmetoder som tillämpades av företag med samma branschtillhörighet som aggregat. Grupperingen gjord för att utröna om det finns skillnader i tillämpandet av bootstrapping metoder mellan olika branscher.

Bransch	Faktor 1	Faktor 2	Faktor 3	Faktor 4	Faktor 5	Faktor 6	Totalt
Livsmedelsbranschen	28	15	37	4	7	28	119
Hotell & Restaurangbranschen	108	46	134	4	23	80	395
Transportbranschen	128	59	167	8	23	99	484
Hälso- & Sjukvård Vård & Omsorg	119	54	157	17	24	89	460
Industribranschen	146	68	222	21	31	113	601
Teknikbranschen	34	16	51	5	6	29	141
Skog & Lantbruk	34	13	55	7	9	25	143
Konsultföretag	56	21	79	7	12	47	222
Tjänsteföretag	137	60	202	16	34	108	557
Annan Verksamhet	58	23	97	11	12	48	249
Totalt	848	375	1201	100	181	666	

Bland de undersökta medelstora och stora företag är bootstrappingsmetoder av karaktären ”minimerande” (Faktor 3) eller ”fördröjande” (Faktor 1), enligt Winborg & Landströms karaktärisering, mest förekommande. Förekomsten av ”relationsorienterade” (Faktor 2) metoder är mindre frekventa.

Finansiering som inte kan karaktäriseras som bootstrapping (Faktor 6) är också frekventa bland respondenterna, således kan man dra slutsatsen medelstora och stora företag kombinerar traditionell finansiering med bootstrappingsmetoder i stor utsträckning.

Utifrån den insamlade data, är det inte möjligt att urskilja klara skillnader i användandet av bootstrappingsmetoder mellan olika branscher. Den procentuella användarfördelningen mellan de olika grupperna (faktorerna) skiljer sig inte signifikant mellan de olika branschaggregaten.

5.1.4 Tabell IV ”Redovisande av vilka bootstrappingsmetoder som används av medelstora och stora bolag”:

”Fördröjande Bootstrappers (faktor 1)”

Bootstrappingsmetoder	Medelstora bolag som tillämpar	Stora bolag som tillämpar	Totalt antal svar	Procent (%) som tillämpar
”Leasing”	40	156	196	93,78 %
”Factoring Företag”	2	23	25	11,96 %
”Fördröjning av leverantörsskulder”	38	105	143	68,42 %
”Krediter från leverantörer”	38	126	164	78,47 %
”Fördröjer betalningar av skatt/sociala avgifter”	1	-	1	0,48 %
”Fördröjning av kompensation (aktieutdelning uteblir i förmån för intern finansiering)”	21	96	117	55,98 %
”Fördröjt utbetalning av lön”	14	32	46	22,00 %
”Hyr personal istället för att anställa”	33	123	156	74,64 %
Totalt	187	661	848	

Den mest tillämpade metoden inom denna grupp av bootstrappingsmetoder var ”Leasing” med 93,78 %. Att använda sig av sina leverantörer som finansieringskälla ”Fördröjning av betalning av leverantörsskulder”, och ”Krediter från leverantörer” var vanligt förekommande, liksom att ”Hyra personal istället för att anställa”. Däremot är att dröja med löneutbetalningar eller att fördröja betalning av skatt/sociala avgifter mindre vanligt förekommande bland medelstora och stora företag.

”Relationsorienterade Bootstrappers (faktor 2)”

Bootstrappingsmetoder	Medelstora bolag som tillämpar	Stora bolag som tillämpar	Totalt antal svar	Procent (%) som tillämpar
”Lånar/samäger utrustning, maskiner osv tillsammans med andra aktörer”	21	68	89	42,58 %
”Lån från anhöriga/familjemedlemmar”	-	-	-	-
”Samordna köp med andra företag”	37	125	162	77,51 %
”Delar lokaler med andra aktörer”	28	96	124	59,33 %
Totalt	86	289	375	

Resultaten redovisar att metoder som karaktäriserar ”Relationsorienterade bootstrappers” förekommer ganska ofta bland medelstora och stora företag. Dock, vilket kan tyckas naturligt, verkar det inte finnas behov för ett medelstort/storföretag att *”Låna från anhöriga/familjemedlemmar”*.

”Minimerande Bootstrappers (faktor 3)”

Bootstrappingsmetoder	Medelstora bolag som tillämpar	Stora bolag som tillämpar	Totalt antal svar	Procent (%) som tillämpar
”Förskottsbetalning från kunder”	38	116	154	73,68 %
”Hyr utrustning, tillgångar, maskiner, m.fl.”	24	101	125	59,81 %
”Köp av begagnad utrustning, material, inventarier istället för nya”	30	76	106	50,72 %
”Tar en ränta avgift på kunder som har försenade betalningar”	37	148	185	88,52 %
”Erbjuda samma villkor för samtliga kunder”	18	81	99	47,37 %
”Val av kunder med god betalningshistorik/snabb betalningsförmåga”	33	136	169	80,86 %
”Avbryter affärsrelationer med kunder som ofta betalar för sent”	34	133	167	79,90 %
”Omförhandlar ni avtal och villkor löpande?”	39	157	196	93,78 %
Totalt	253	948	1201	

Resultaten för ”minimerande bootstrappers” visar att en hög andel av medelstora och stora bolag som tillämpade ett antal bootstrappingsmetoder inom denna kategori. Resultaten speglar en grundprincip inom bootstrapping framförd av tidigare forskning att företag kontinuerligt söker sig det bästa ”villkoren”, *”tar en ränta avgift på kunder med försenade betalningar”* samt *”väljer kunder med god betalningshistorik”*.

”Subvention & Bidragsorienterade Bootstrappers (faktor 4)”

Bootstrappingsmetoder	Medelstora bolag som tillämpar	Stora bolag som tillämpar	Totalt antal svar	Procent (%) som tillämpar
”Statliga Bidrag/Subventioner”	18	82	100	47,85 %
Totalt	18	82	100	

Av det företag som medverkade tillämpade endast 47,85 % bootstrappingsmetoder ”statliga bidrag/subventioner”

”Privat finansierade Bootstrappers (faktor 5)”

Bootstrappingsmetoder	Medelstora bolag som tillämpar	Stora bolag som tillämpar	Totalt antal svar	Procent (%) som tillämpar
”Privata investerare, ej familjemedlemmar”	39	141	180	86,12 %
”Användning av chefens/VD privata kreditkort”	-	1	1	0,48 %
Totalt	39	142	181	

Resultaten indikerade att hela 86,60 % av det tillfrågade företagen tillämpar den tillfrågade bootstrappingsmetoden ”privata investerare, ej familjemedlemmar” som tillfaller inom kategorin ”privat finansierade bootstrappers”. Det är troligt att respondenterna här avser mer traditionell extern egenkapitalfinansiering.

”Icke Bootstrappers (faktor 6)”

Bootstrappingsmetoder	Medelstora bolag som tillämpar	Stora bolag som tillämpar	Totalt antal svar	Procent (%) som tillämpar
”Riskkapitalföretag”	24	71	95	45,45 %
”Banklån”	36	149	185	88,52 %
”Checkräkningskrediter”	39	141	180	86,12 %
”Externa Finansiärer”	27	107	134	64,11 %
”Nyemission”	16	56	72	34,45 %
Totalt	142	524	666	

Ovannämnda kategori presenterar data kring det företag som tillämpar en finansieringskälla som inte betecknas som bootstrapping.

5.2 Redovisning av intervjuer:

Intervju A:

Första intervjun som genomfördes, utfördes den 12 december klockan 10:00 i Kista, Stockholms Län. Individen som intervjuades jobbar som "Head of Group Finance" för ett industribolag som fokuserar på förvärv av bolag inom diverse branscher. Företaget befinner sig i fas 4, det vill säga mognadsfasen. Individen har jobbat för bolaget i 6 år och har en civilekonomexamen med inriktning inom redovisning. Den genomförda intervjun varade i 32 minuter och bestod dels av förbestämda frågor men även en mer öppen del, där dialogens ämne var varierande.

Den genomförda intervjun befäster våra empiriska resultat att bootstrapping används som finansieringslösning även av företaget i fråga. Av det 25 förbestämda frågor som ställdes behandlar 19 vilka bootstrappingsmetoder som använts. 14 av dessa bootstrappingsmetoder tillämpades av företaget, dock i olika utsträkningsgrader. Resultatet innebär att företaget tillämpar hela 73,7 % av de bootstrappingsmetoder som tillfrågades därmed speglar resultaten att företaget föredrar intern finansiering.

Intervju B:

Intervju B genomfördes i Stockholm den 19 december klockan 8:15. Intervjun varade i 29 minuter och bestod även av som tidigare intervju av en kombination av förbestämda frågor och mer öppen dialog. Individen som intervjuades innehar en ekonomexamen från Uppsala Universitet, och har jobbat för företaget i 2,5 år och har jobbat med finansiering i sammanlagt 16 år. Företaget jobbar inom hotellbranschen och befinner sig i fas 4, det vill säga mognadsfasen.

Frågorna som individ B fick besvara är samma frågor som individ A fick besvara på. Intervjun innehöll 25 förbestämda finansieringsfrågor varav 19 om bootstrappingsmetoder. Enligt individ B tillämpar företaget ifråga 13 av 19 bootstrappingsmetoder, vilket innebär att 68,4 % av de bootstrappingsmetoder som presenterades nyttjades av företaget.

Intervju med Joakim Winborg¹:

Då uppsatsens är av en replikerbar karaktär där stor inspiration inhämtats från Joakim Winborg och Hans Landströms studie (2001) var det naturligt att vilja träffa Winborg för att diskutera inte bara studien han genomförde tillsammans med Landström (2001) utan även diskutera andra forskningsartiklar som Winborg författat i ämnet finansiell bootstrapping.

Intervjun genomfördes den 13 december i Lund, och varade i ungefär en halvtimme. Diskussionen centrerade mycket kring Winborgs uppfattning över evolutionen av bootstrapping och dess potential att kunna nyttjas av företag med en mängd diverse olika krav och förutsättningar. Mycket fokus låg kring artikeln utgiven av Winborg (2015) och hur vår

¹ Intervjun med Joakim Winborg måste beaktas med viss varsamhet, de resonemang och tolkningar som framförs av forskarna grundar sig på forskarnas uppfattning, intryck och konklusioner. Med respekt för Joakim Winborg kan man således inte beakta att information som presenteras är i enlighet med Joakim Winborgs uppfattning och resonemang.

uppsats passar in i ett behov av att vidareforska bootstrapping inom medelstora och stora bolag.

Ett resonemang som diskuterades var om uppsatsen skulle kunna undersöka bootstrapping som ett hållbart finansieringsalternativ. Andra resonemang diskuterades också, exempelvis att företag som önskar driva en verksamhet som vill tillvarata alla sina befintliga resurser för att kunna verka med optimal effektivitet bör utvärdera bootstrapping som finansieringsalternativ.

Winborgs synpunkter och råd kring kompletterande forskning i förhållande till vår uppsats ledde oss till att ta del av forskning som utförts av Ebben & Johnson (2006). Dessa författare har lagt fokus på företagen och deras utveckling. Vi diskuterade hur livscykelmodellen skulle kunna hjälpa denna uppsats att undersöka bootstrapping som ett finansieringsalternativ för företag oberoende storlek och omsättning, samt om bootstrapping är finansieringsalternativ som utvecklas i takt med företagets tillväxt och behov.

6. Analys:

Detta avsnitt ämnar föra vidare den information som presenterades under empiri avsnittet. Fokus kommer att ligga på att kritiskt analysera de framtagna resultaten samt även tolka innebörden av dem.

När resultaten av vår enkät och våra intervjuer analyseras utifrån de problemformuleringar vi ställde för denna uppsats kan vi konstatera följande:

- Finansiell bootstrapping är ofta förekommande som finansieringslösning, även bland medelstora och stora bolag, inte bara bland småföretag som tidigare forskning fokuserat på. Bootstrappingsmetoderna används ofta samtidigt som mera traditionella finansieringskällor, som banklån eller annan extern finansiering används.
- Bootstrapping används således inte bara av företag i en introduktions- eller etableringsfas utan även i senare tillväxt- och mognadsfaser. Detta ger ett perspektiv på bootstrapping som ett hållbart och flexibelt finansieringsalternativ som utvecklas i takt med företagets tillväxt och skiftande behov.
- Denna studie har inte specifikt undersökt skillnader i användandet av bootstrapping mellan medelstora företag och stora företag. Vid en jämförelse med tidigare forskning kan vi dock konstatera att våra resultat skiljer sig från studier gjorda av små företag det bör därför finnas ett samband mellan preferenser för olika bootstrappingsmetoder och företagets storlek och livscykel.
- Denna undersökning har inte kunnat identifiera klara skillnader i användandet av bootstrapping metoder mellan olika branscher.

Det inhämtade resultaten besitter en godtagbar validitet, som skapar förutsättningar för att resultaten ska kunna generaliseras i viss mån. Forskarna ämnar däremot lägga fokus på viss problematik som tillkommit under studiens gång samt även kritiskt granska den genomförda studien, samt avslutningsvis lämna förslag på framtida forskning som kan bygga vidare på denna studie.

Enkätstudien:

Den genomförda enkätstudien skickades ut till 900 respondenter, varav en svarsfrekvens på 23,22 % uppnåddes. Resultaten anses sig vara generaliserbara av forskarna då svarsfrekvensen var väntad. En sammanvägning av svaren från medelstora och stora bolag kunde med enkelhet påvisa bootstrapping som ett vanligt förekommande finansieringsstrategi som tillämpas. Forskarna vill dock påtala att stora bolag var överrepresenterade då 600 enkäter skickades till stora bolag och 300 till medelstora bolag, dock anser sig forskarna att detta inte skapar några uppenbara problematiska infallsvinklar på resultatens innebörd och helhet. Forskarna vill däremot för framtida forskningen rekommendera att tillämpa en jämn fördelning exempelvis då mellan medelstora och stora bolag.

Intervjuerna:

De genomförda intervjuerna agerade som komplement till enkätstudien. Två av intervjuerna var med individer som innehade en finansiell chefsroll på ett bolag som möter uppsatsen krav och ändamål. Intervjuerna bistod med information kring aktuella bootstrappingsmetoder som tillämpades av företaget i fråga vilket kunde stödja resultaten från enkätundersökningen. Det vill säga resultaten kunde ytterligare påvisa finansiell bootstrapping bland medelstora och stora bolag som ett finansieringsverktyg för att tillgodose en verksamhet som tillvaratar på befintliga resurser som dessutom önskar att driva verksamhet med högsta effektivitet. En intressant infallsvinkel som uppdagades var att eftersom företagen var så pass stora, stod det för mycket bidragande av resurser och kapital åt sina mindre dotterbolag. Detta innebär att vissa grundprinciper inom bootstrapping kunde åter påvisas, exempel på detta är strävandet efter att verka med maximal verksamhetsnytta, tillvaratagande av tillgängliga resurser samt möjligheten att skapa bättre villkor, förutsättningar och riskminimerande åtgärder åt sina mindre dotterbolag.

Åter vill forskarna poängtera att på grund av diverse faktorer såsom, semester, avbokningar och brist på tid kunde endast 3 av 5 intervjuer genomföras. Fler intervjuer föreslås till vidare forskning då dessa bidrar positivt till resultatens validitet.

Den tredje intervjun som genomfördes bestod av ett möte med Joakim Winborg. Winborg står för majoriteten av den forskning som denna uppsats använt som referens. Motivet bakom att träffa Winborg var att forskarna ville ställa frågor kring Winborg & Landströms (2001) studie och dess genomförande. Forskarna ville förutom att granska Winborgs tillvägagångssätt och genomförande även ställa frågor kring den forskning Winborg själv refererat till. Detta ledde till att Winborg påtalade hur han ”personligen” träffat vissa forskare han refererar till där han själv getts möjlighet att ställa frågor och granska den genomförda studien. Man kan således konkludera att Winborg & Landströms (2001) studie bör besitta en hög validitet. Avslutningsvis ville även forskarna fråga om råd kring forskning som kan komma att agera som komplement till den genomförda studien varpå rådet var att undersöka Ebben & Johnson (2006) studie angavs.

Jämförande analys – denna undersökningens resultat jämfört med tidigare forskning:

Resultaten påvisar att bootstrappingsmetoder kan möta företags olika krav och förutsättning under företagets utveckling och storlekstillväxt. Det vill säga, bootstrapping har förmågan att tillgodose företaget med hållbara finansieringskällor under tiden ett företag förflyttar sig genom det olika livscyklerna. I relation till det inhämtade resultaten från Winborg & Landströms (2001) studie kunde en jämförelse av vart företagen befinner sig i sin livscykel samt preferenser av diverse bootstrappingsmetoder göras. Då denna studies resultat påvisade att nästintill samtliga bolag tillhörde fas 3 & 4 kunde sedan bootstrappingsmetoderna som tillämpades i Winborg & Landströms (2001) studie jämföras då majoriteten av det bolag som studerades av dessa befann sig i fas 1 & 2. Det finns klara skillnader. Detta öppnar upp för en tolkning över varför det möjligtvis råder olika preferenser kring val av bootstrappingsmetoder beroende på omsättning. Ett resonemang är att beakta företagets olika behov i de olika livscykelfaserna. Företagens behov skiljer sig mellan faserna då företaget hunnit olika långt i sin etableringsprocess. Mindre etablerade bolag som studerades av Winborg & Landström (2001) påtalade en viss överlevnadsstrategi, företagen nyttjade vissa bootstrappingsmetoder som direkt korrelerade till företagets brist på kapital och resurser, exempel på detta kan vara ”lånar

kapital från familj eller nära anhöriga”, ”lånar tillgångar”, ”köper begagnat” osv. Fokus bland småföretagen är nästintill helt centrerat kring överlevnaden.

Resultaten som inhämtades från denna studie påvisade bootstrapping mer som en finansieringslösning för att minimera kostnader, samt driva en verksamhet med maximal effektivitet. Exempel på detta ges ”förhandlar om avtal/villkor”, ”nyttjar leasing” samt ”väljer kunder med snabb betalningshistorik” m.m. Visserligen finns det bootstrappingsmetoder som nyttjas kontinuerligt under företagets tillväxt, dock råder det vissa skillnader mellan företag med olika omsättningsstorlek, och skillnaderna tycks vara kopplade till vilken livscykel fas företaget befinner sig i.

Koppling till teorier & modeller:

Uppsatsen refererar till ”Peking Order” teorin, ”Cash Management Theory & Practice” samt ”Livscykelmodellen”. ”Peking Order” teorin stärker det interna intresset om att finansiell bootstrapping för vidare Majers & Majluf (1984) förståelse över att värdera det interna kapitalet högt och att inte dra på sig onödiga kostnader. Även Keynes som anses lagt grunden till ”Cash Management” kunde påtala betydelsen av att företaget i fråga måste inneha en viss mängd finansiella reserver/kapital, vilket går hand i hand med finansiell bootstrapping och dess grundförståelse om att inte dra på sig onödiga eller orimliga kostnader som kan komma att påverka företagets likviditet och soliditet. En grundbult i denna studie har varit hänvisningen till livscykelmodellen, detta då kopplingen mellan det olika faserna och omsättning har kunnat föra i resonemang att det råder omsättnings specifika bootstrappingsmetoder.

Egen Kritik:

Trots gynnsamma resultat finns det en del brister som kan komma att påverka om uppsatsens resultat kan generaliseras. Då finansiell bootstrapping är överrepresenterad inom vissa bootstrappingsgrupper blir det naturligt att fler bootstrappingsmetoder tillfaller inom vissa grupper jämfört med andra. Detta leder till att den data som samlas in kommer av uppenbara skäl inte spegla ett representativt resultat. Ett förslag till framtida forskning kan vara att inneha mindre bootstrappingsmetoder i faktor 1 & 3 som är överrepresenterade eller utforska vidare kring fler möjliga/potentiella bootstrappingsmetoder som kan tillfalla faktor 2 & 4. Slutsatsen av detta blir att uppsatsen inte kunnat konkludera att det råder vissa branschspecifika bootstrappingsmetoder, utan resultaten snarare bidragit till forskningen med att kunna lokalisera och bilda ett trovärdig resonemang kring omsättnings specifika bootstrappingsmetoder samt även betona skillnader i bootstrapping som begrepp mellan det olika livscykel faserna.

7. Slutsats:

Uppsatsens avslutande del syftar till att binda ihop resultatavsnittet & analysen med avslutande resonemang och anföranden.

Den genomförda studien bidrog med gynnsamma resultat som speglade uppsatsen ändamål och syfte. Uppsatsens ambition har kontinuerligt varit att påvisa bootstrapping som ett mycket hållbart och användarvänligt finansieringsalternativ för företag oavsett vilken storlek eller omsättning det har samt oberoende var företaget befinner sig i sin livscykel.

Resultaten visade att bootstrappingsmetoder nyttjas bland medelstora och stora bolag i stor utsträckning. Konklusionen blir därav att vår forskning kunnat fastställa att bootstrapping är ett vanligt förekommande finansieringsalternativ, inte bara bland små företag, utan i företag oberoende var företaget befinner sig i sin livscykelfas.

Beroende på omsättning och fas i företagets utveckling finns det olika bootstrappingsmetoder som föredras beroende på vilka behov eller utmaningar företagen står inför. I en jämförelse mellan vår studie och Winborg & Landströms (2001) studie kan man se tydliga skillnader i just vilka bootstrappingsmetoder som tillämpades. Winborg & Landströms (2001) studie undersökte småbolag som främst befann sig i introduktion/etableringsfasen. Här framhövdes resultaten att tillämpandet av bootstrappingsmetoder speglade det behovet som mindre bolag hade, ofta behov förknippade med överlevnad och där bootstrapping ibland var en sista utväg.

Vår studie visar på att bootstrappingsmetoder också används i stor utsträckning av medelstora och stora företag som befinner sig i tillväxt/mognadsfaser även då annan, mer traditionell finansiering finns tillgänglig. Bootstrapping som en finansieringslösning kan utvecklas i takt med att företaget förflyttar sig bland de olika utvecklingsfaserna.

Under studiens gång blev det uppenbart att bootstrapping är ett relativt okänt begrepp. Ett flertal individer som kontaktades för en potentiell intervju var inte medvetna om eller insatta i begreppet finansiell bootstrapping. I flera fall fanns det inget intresse av att ställa upp på en intervju på grund av den potentiella respondenten ansåg att företag ifråga inte tillämpade bootstrapping som finansieringslösning alls. Vid efterkontroll via årsredovisningar kunde vi konstatera att bolaget tillämpade en eller flera olika bootstrappingsmetoder. Även generellt kan vi konstatera med hjälp av undersökta årsredovisningar att de flesta företag beskriver att man använder metoder som kan klassificeras som bootstrapping dock utan att använda begreppet bootstrapping. En av uppsatsens problemformuleringar, ”huruvida företagen framhäver sitt tillämpande av bootstrapping” får härigenom sitt svar, Svaret är således nej, det är inte alltid företagen själva är medvetna om att de tillämpar finansiell bootstrapping och detta begrepp är inte något som specifikt framhävs.

Utöver ovannämnda frågeformuleringar hade uppsatsen även målsättningen att undersöka om det finns branschspecifika bootstrappingsmetoder. Vår studie kunde inte påvisa detta. Att generalisera detta till att sådana branschspecifika metoder inte finns är dock inte möjligt, mer forskning om detta krävs.

Målet för vårt arbete med denna uppsats har från början varit att bidra till en ökad användning av finansiell bootstrapping som finansieringslösning för företag, oberoende av omsättning eller i vilken livscykelfas företaget befinner sig i. Vi hoppas att vi med denna uppsats i viss mån

kunnat bidra till detta. I en tid där hållbarhet och effektivisering i stor utsträckning styr företagens sätt att driva sin verksamhet, utgör finansiell bootstrapping en utmärkt finansieringsstrategi.

8. Referenslista:

Litteratur:

Bhide, Amar. (1992) Bootstrap Finance: *"The Art of Start-Ups"*. Harvard Business Review. November/December, pp 109-117

Bryman, A., Bell, E. (2017) "Företagsekonomiska forskningsmetoder" *Upplaga 3. Liber*.

Coase, Ronald. (1937). *"The Nature of the Firm"*, *Economica*, vol 4, s.386-405, November.

Denscombe, Martyn. (2009). *"Forsknings-handboken"*. 2. Uppl. Lund: Studentlitteratur

Denscombe, Martyn. (2016). *"Forsknings-handboken"*. 3. Uppl. Lund: Studentlitteratur

Denscombe, Martyn. (2017). *"Forsknings-handboken"*. 4. Uppl. Lund: Studentlitteratur

Denscombe, Martyn. (2018). *"Forsknings-handboken"*. 5. Uppl. Lund: Studentlitteratur

Donaldson, G. (1969) *"Strategy for Financial Mobility"*. Boston. Division of Research. Harvard Graduate School of Business Administration.

Ebben, J., Johnson, A. (2006) *"Bootstrapping in small firms: An empirical analysis of change over time"*. Massachusetts. Journal of Business Venturing.

Freear, J., Sohl, J.E. & Wetzel Jr, W.E. (1995) *"Who bankrolls software entrepreneurs?"* Paper presented at the 15th annual Babson College Entrepreneurship Research Conference. London, United Kingdom.

Heyman, Fredrik., Pehr-Johan, Norbäck., Persson, Lars. (2013a). *"Var skappas jobben? En ESO-rapport om dynamiken i svenskt näringsliv 1990 till 2009, Rapport till Expert gruppen för studier i offentlig ekonomi"*.

Heyman, Fredrik., Pehr-Johan, Norbäck., Persson, Lars. (2013b). *"Jobbdynamiken i svenskt näringsliv 1990 till 2010 – teori och empiri"*. IFN Policy Paper nr 60.

Landström, Hans (red.). (2003). *"Småföretaget och Kapitalet – Svensk forskning kring små företagsfinansiering"*. SNS Förlag.

Myers, Stewart., Majluf, Nicholas. *"Corporate financing and investment decisions when firms have information that investors do not have"*. Journal of financial economics.

Smångs, Mattias. *"Business Groups in 20th-Century Swedish Political Economy: A Sociological Perspective."* The American Journal of Economics and Sociology, vol. 67, no. 5, 2008, pp. 889–914. JSTOR, JSTOR, www.jstor.org/stable/27739745.

Winborg, Joakim. (2009) *"Use of financial bootstrapping in new businesses: a question of last resort?"*, Venture Capital, 11:1, 71-83

Winborg, Joakim. (2015). "The Potential of Bootstrapping Research for Advancing the Understanding of the Role of Resources in Corporate Entrepreneurship".

Winborg, Joakim. (2001). "Financing Small Businesses – Developing our Understanding of Financial Bootstrapping Behavior"

Åkerman, Johan. (1950). "Ekonomisk tids, Årg. Institutionalism"

E-Källor:

Holmström, Christian. 2017. *Antal Företag i Sverige*. (online) Ekonomifakta: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Foretagande/Naringslivet/Antal-foretag-i-Sverige/> (Fredag, 26 Oktober, 2018)

Statistiska Centralbyrån. "Aktieförmögenhet minskade" 2018-03-01 <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistikefteramne/finansmarknad/aktieagarstatistik/aktieagarstatistik/pong/statistiknyhet/aktieagarstatistiken/> (Fredag, 26 Oktober, 2018)

Statistiska Centralbyrån. "statistik på aktieäggande i noterade bolag där kan man även se ett intresse från utländska ägare i svensk noterade bolag". 2017. http://www.scb.se/contentassets/3c0ffe3568094dad3eb75e940d55dac/fm0201_2017h01_sm_fm20sm1702.pdf (Fredag, 26 Oktober, 2018)

Företagarna. "Finansiering för tillväxt och jobb – 2018" <https://www.foretagarna.se/contentassets/e24c4443a5db4ac984b8040ee9dbd647/finansiering-for-tillvaxt-och-jobb---foretagarnas-finansieringsrapport-2018.pdf> (Torsdag, 25 Oktober, 2018)

Svenskt Näringsliv. "Nya svenska storföretag – Behövs det och finns de?" https://www.svensktnaringsliv.se/migration_catalog/Rapporter_och_opinionsmaterial/Rapporter/nya-stora-foretagpdf_677376.html/BINARY/Nya%20stora%20f%C3%B6retag.pdf (Onsdag, 12 December, 2018).

9. Bilagor:

9.1 Google Survey Studies:

Syftet med denna enkät är att undersöka alternativa finansieringslösningar där traditionella finansiella lösningar inte alltid är att föredra. Traditionella finansieringslösningar kan exempelvis betecknas som banklån, lån från externa investerare, checkräkningskrediter m.m. Alternativa finansieringslösningar kan exempelvis utgöras av Crowdfunding, Bootstrapping samt Affärsänglar m.m. Denna enkätstudie kommer att utforska ämnet "Bootstrapping". "Bootstrapping" är en alternativ finansieringslösning där fokus ligger på att nyttja de resurser och kontaktnät som företaget har tillgängligt.

Vårt syfte med denna undersökning är att undersöka bootstrapping som finansieringslösning för företag som kan betecknas som medelstora till stora då majoriteten av dagens forskning kretsar kring småbolag. Vi hoppas att bidra den befintliga forskningen med att påvisa bootstrappings tillämpbarhet samt kredibilitet på ett bredare spektrum.

Enkäten genomförs helt anonymt, enkäten består dels av slutna frågor men även öppna frågor kan förekomma. Frågor kring enkäten, kan besvaras på mejl av båda forskare, vänligen mejla ert namn, telefonnummer: finansiering.kandidatuppsats@gmail.com

*Studien nedan är en modifierad version av en redan genomförd studie av Winborg & Landström (2001). Därav återges flertalet frågor från Winborg & Landströms (2001) studie. Detta för att möjliggöra en replikation av en befintlig studie som endast undersökte småbolag för att sedan undersöka om samma variabler kan tillämpas av medelstora till stora bolag och i vilken utsträckning. Studien genomförs av Daniel & Madelen (2018).

Del 1 "Bakgrund"

"Ange ålder?"

- 18-23
- 24-29
- 30-35
- 36-41
- 42-47
- 48-53
- 54-59
- 60-65
- 66 +

"Vänligen ange senast avklarade utbildningsnivå?"

- Grundskola
- Högstadiet
- 2 årig yrkesförberedande gymnasieutbildning
- 3 årig universitetsförberedande gymnasieutbildning
- Yrkehögskola
- Universitetsexamen
- Masterutbildning
- Inget svar

”Inom vilken inriktning har du din sistnämnda utbildning inom?”

- Teknologi
- Företagsekonomi eller liknande
- Nationalekonomi eller liknande
- Juridik
- Annat
- Inget svar

”Hur många år har du jobbat på ditt befintliga jobb?”

-

”Hur många år har du haft en chefsposition i ditt nuvarande jobb?”

-

”Hur många år har du innehaft en chefsposition totalt under din karriär?”

-

Del 2 ”Verksamhetsbeskrivning”

”Följande frågor kommer beakta företaget du innehar din nuvarande tjänst hos”.

”Vilket år etablerades verksamheten ”registreringsår”?”

-

”Vilket geografisk region är företaget verksam inom”

- Blekinge Län
- Dalarnas Län
- Gotlands Län
- Gävleborgs Län
- Hallands Län
- Jämtlands Län
- Jönköpings Län
- Kalmar Län
- Kronobergs Län
- Norrbottens Län
- Skåne Län
- Stockholms Län
- Södermanlands Län
- Uppsala Län
- Värmlands Län
- Västerbottens Län
- Västernorrlands Län
- Västmanlands Län
- Västra Götalands Län
- Örebro Län
- Östergötlands Län
- Samtliga Län

”Vad består företagets aktiekapital av?”

- 50 000 - 250 000 kr
- 250 001 - 500 000 kr
- 500 001 - 750 000 kr
- 750 001 - 1 000 000 kr
- 1 000 001 kr eller mer

”Vilken bransch är ni verksamma inom? (Fler än ett alternativ går att kryssa)”

- Livsmedelsbranschen
- Hotell & Restaurangbranschen
- Transportbranschen
- Hälso & Sjukvård
- Industribranschen
- Vård & Omsorg
- Teknikbranschen
- Skog & Lantbruk
- Konsultföretag
- Tjänsteföretag
- Annan verksamhetsbransch

”Vilken omsättning hade eran verksamhet beskattningsår 2017*”

- 0 - 1 000 000 kr
- 1 000 001 - 10 000 000 kr
- 10 000 001 - 50 000 000 kr
- 50 000 001 - 100 000 000 kr
- 100 000 001 - 500 000 000 kr
- 500 000 001 - 1 000 000 000 kr
- 1 000 000 000 kr eller mer

”Hur många anställda har ni*”

- 1 – 49
- 50 – 249
- Fler än 250 anställda

”Vilka faktorer anser du vara viktiga för att vinstmaximera? (möjlighet till att kryssa mer än ett alternativ)”

- Pris
- kvalitet
- Kundrelation
- Marknadsföring
- Service
- Distributionskanaler
- Annat

Del 3 "Företagets utvecklingsfaser" (livscykelmodellen)

Nedan finner du fyra olika beskrivningar av ett företags olika utvecklingsfaser. Vänligen läs igenom samtliga alternativ och välj därefter den beskrivning som bäst motsvarar den fas eran verksamhet befinner sig i. Ange endast ett alternativ av Fas frågorna.

Fas 1 → Introduktion: "I detta steg kommer produkten/tjänsten samt affärskonceptet att utvecklas. Produkten/tjänsten har endast i mycket begränsad utsträckning introducerats på marknaden och omsättningen är väldigt blygsam".

- Detta alternativ stämmer väl (kryssa här)

Fas 2 → Etablering: "Produkten/tjänsten introduceras gradvis på marknaden".

- Detta alternativ stämmer väl (kryssa här)

Fas 3 → Tillväxt: "Verksamheten växer snabbt och investeringar i exempelvis maskiner, byggnader kan bli nödvändiga. Verksamheten kan ha introducerats på flera marknader, vilket innebär en ökad omsättning".

- Detta alternativ stämmer väl (kryssa här)

Fas 4 → Mognad: "Verksamheten har nått de kunder som kan vara intresserade av företagets produkter/tjänster. Omsättningen utjämnas eller minskar".

- Detta alternativ stämmer väl (kryssa här)

Del 4 Verksamhetens "finansiella rutiner"

"Ange hur många personer som har en ekonomisk roll i verksamheten?"

- 1 person
- 2-3 personer
- 4-5 personer
- 6-7 personer
- 8-9 personer
- 10-12 personer
- 13- 15 personer
- 16 eller fler personer

"Vilka typer av formella finansiella redskap ålägger eran verksamhet? (möjlighet till att kryssa mer än ett alternativ)"

- Kassaflödesanalys
- Budget
- Investeringsplan
- Likviditetsanalys
- Annan form av plan/strategi
- Balansräkning & Resultaträkning

"Vem förbereder huvuddelen av den använda formella finansiella redskapen?"

- VD
- CFO
- Ekonomiavdelningen
- Annan anställd i verksamheten
- En person utanför verksamheten
- Inget svar

Del 5 "Finansiella Skulder & Kapital"

"Hur många procent består det egna kapitalet av i förhållande till företaget totala tillgångar?
Vänligen ange"

-

"Hur mycket långfristiga skulder innehar företaget?"

-

"Hur mycket kortfristiga skulder innehar företaget?"

-

Del 6 "Finansiella Resurser"

I vilken utsträckning används följande finansieringsalternativ?

"Leasing"

- Ja
- Nej
- Vet ej

"Factoringföretag (fakturaföretag)"

- Ja
- Nej
- Vet ej

"Riskkapitalföretag"

- Ja
- Nej
- Vet ej

"Privata investerare (ej familjemedlemmar/släktingar)"

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Vem bestämmer hur verksamheten ska finansieras? (Mer än ett alternativ kan markeras)”

- Ägare
- Styrelse
- VD
- Chef inom bolaget
- Annan anställd
- Annat

”Anser du att ditt företag har tillräckligt med kapital att driva den löpande verksamheten?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Finns det behov av ytterligare kapital i företaget? (vänligen svara så utförligt som möjligt)”

-

”I vilken form av ytterligare kapital skulle föredras av erat företag (vänligen välj ett alternativ)”

- Eget kapital från nuvarande ägare
- Eget kapital från nya ägare (nyemission)
- Skuldkapital från nuvarande eller befintliga finansiärer
- Skuldkapital från nya finansiärer
- Inget svar

”Banklån?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Krediter (checkräkningskrediter osv)”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Externa finansiärer?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Statliga bidrag/subventioner?”

- Ja
- Nej

- Vet ej

”Fördröjning av leverantörsskulder?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Förskottsbetalning från kunder?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Krediter från leverantörer?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Nyemission?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Hyr utrustning, tillgångar, maskiner, osv?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Lånar/samäger utrustning, tillgångar, maskiner, osv tillsammans med andra aktörer?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Lån från anhöriga/familjemedlemmar?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Köp av begagnad utrustning/material/inventarier istället för nya?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Fördröjer betalningar av skatt/sociala avgifter?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Tar en ränta avgift på kunder som har försenade betalningar?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Fördröjning av kompensation (exempelvis aktieutdelning uteblir i förmån för intern finansiering)?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Har ni fördröjt utbetalning av lön?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Hyr personal istället för att anställa?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Samordna köp med andra företag?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Erbjuda samma villkor för samtliga kunder?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Val av kunder som har god betalningshistorik/snabb betalningsförmåga?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Avbryter affärsrelationer med kunder som ofta betalar för sent?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Användning av chefs/VD privata kreditkort för betalningar av företags kostnader?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Delar ni lokaler med andra aktörer?”

- Ja
- Nej
- Vet ej

”Omförhandlar ni avtal och villkor med exempelvis banker, leverantörer, kunder...
kontinuerligt? (exempelvis för att förhandla fram bättre villkor, billigare varor mm)”

- Ja
- Nej
- Vet ej

Tack så mycket för ert deltagande!

Mvh

Daniel & Madelen

9.2 Intervjufrågor tagna ur Winborg & Landström (2001) studie:

1. "Hur bedömer du dina företags chanser att få långfristig finansiering från banker? (hänvisar till andra banklån än kassakrediter)?"
2. "Hur bedömer du företagets chanser att få långfristig finansiering från en ny extern ägare (riskkapitalbolag, privat investerare eller liknande)?"
3. "Anser du att ditt företag behöver ytterligare kapital för att kunna hantera olika problem? (till exempel försenad expansion, återkommande ekonomiska problem eller liknande)?"
4. "Om ja, vad är huvudorsaken till kapitalbehovet?"
 - a. "Investering i byggnad"
 - b. "Investering i marknadsföring"
 - c. "Investeringar i produktutveckling"
 - d. "Investeringar i personalutbildning"
 - e. "Täcka upp försenade betalningar från kunder"
 - f. "Inget svar"

5. "Vilken är din ställning i följande fråga om hur man driver ett företag?"

"Genom att introducera en ny produkt/ tjänst skulle ditt företag kunna öka sin omsättning och vinst dramatiskt. För att kunna hantera denna introduktion behöver du dock ytterligare kapital. Sätt lösningen i preferensval; 1 högst och 3 lägst."

() "Jag tar in en ny delägare, vilket ger den kapital som behövs för omedelbar expansion".

() "Jag väljer att expandera verksamheten så mycket som möjligt med internt genererade medel, även om den här åtgärden kan innebära att vissa kunder och/ eller marknader kommer att gå vilse".

() "Jag väljer att möta behovet av kapital genom att höja ett långfristigt banklån mot personlig garanti för att expandera omedelbart".

6. "Har verksamheten en kassakredit i banken?"
7. "Om ja, till vilket belopp är denna kassakredit?"
.....SEK.

"Om ja, i vilken utsträckning används denna kassakredit för tillfället?"

- Inte alls
- I viss utsträckning
- I en stor utsträckning

8. "Har verksamheten långfristiga lån (utöver kassakredit) som banken beviljat?"

"Om ja, vad är det totala beloppet för dessa lån?"SEK.

”Hantering av ekonomin:”

”Ange nedan i vilken utsträckning er verksamhet:”

”Inte alls, Mycket sällan, Sällan, Ofta, väldigt ofta, inget svar.”

9. ”I vilken utsträckning erhåller verksamheten betalningar i förskott från kunder (tex före leverans av produkt/tjänst)?”

10. ”I vilken mån köper verksamheten på sändning från leverantörer (consignment)?”

11. ”I vilken utsträckning höjer verksamheten kapital från ett factoringföretag?”

12. ”I vilken utsträckning erbjuder er verksamhet kunderna rabatter om de betalar kontant för att få utbetalningar tidigare?”

13. ”I vilken utsträckning söker er verksamheten aktivt de bästa betalningsvillkoren från leverantörer?”

14. ”I vilken utsträckning bibehåller verksamheten ägaren/ VD betalning under en viss period på grund av brist på resurser?”

15. ”I vilken utsträckning försenar verksamheten avsiktligt betalning till leverantörer?”

16. ”I vilken utsträckning hyr verksamheten utrustning istället för att köpa?”

”Hur motsvarar frågorna nedan villkoren i din verksamhet?”

17. ”Säljer ditt företag på kredit i någon utsträckning?”

”Om nej, vänligen fortsätt till fråga”

18. ”Använder ditt företag rutiner för att påskynda fakturering?”

19. ”Använder er verksamhet ränta på försenade betalningar som ett sätt att påskynda betalningar från kunder?”

20. ”Ger din verksamhet samma betalningsvillkor till alla kunder?”

21. ”Väljer du medvetet kunder som är ansedda att betala snabbt?”

22. ”Har du vid något tillfälle likviderat en affärsrelation med en kund som för en längre tid som betalat sent för en längre period?”

”Hur motsvarar frågorna nedan villkoren i ditt företag? Ange förhållande till de frågor som du anser vara ofördelaktiga för din situation (till exempel branschspecifik)”

1. ”Använder du aktivt i ditt företag olika rutiner för att minimera investerat kapital på lager?”

2. ”Delar din verksamhet utrustning med andra företag?”

3. "Bedriver du verksamheten hemifrån (till exempel i källaren)?"
4. "Delar din verksamhet lokaler med andra (gemensam hyra eller ägande)?"
5. "Jobbar någon av dina släktingar och /eller vänner i företaget med en lön som ligger under marknadslönen?"
6. "Delar verksamheten medarbetare med andra företag? (konsulter)"

"Vänligen ange nedan i vilken utsträckning din verksamhet har;"

"Aldrig, Mycket låg utsträckning. Våldigt låg. Mycket hög utsträckning."

7. "I vilken mån lånar din verksamhet utrustning från andra företag under en kortare period?"
8. "I vilken utsträckning har ditt företag valt att köpa begagnad utrustning istället för ny?"
9. "I vilken utsträckning samordnar ditt företag inköp med andra företag för att uppnå bättre villkor från leverantörer?"
10. "I vilken utsträckning har ditt företag avsiktligt (ibland) försenat betalning av mervärdesskatten?"
11. "I vilken utsträckning har din verksamhet ibland anställt personal i kortare perioder istället för att permanent anställning (olika typer av konsulting är exkluderat)?"
12. "I vilken utsträckning har din verksamhet använt ägarens/ chefens privata kreditkort för betalning av företagskostnader?"
13. "I vilken utsträckning erhåller ditt företag lån från släktingar och/ eller släktingar?"
14. "I vilken utsträckning har ditt företag erhållit kapital från ägare/chefens uppdrag i andra företag eller projekt?"
15. "I vilken mån har ditt företag erhållit statliga bidrag/ subventioner?"

16. "Vänligen ge exempel på ytterligare metoder (än de som redan nämnt i tidigare frågor) som du har använt för att möta företagets materiella eller finansiella behov utan att använda långsiktigt externt kapital från banker eller nya ägare:"

.....

9.3 Konsensualavtal mall enligt Bryman och Bell

”Undersökningen är en del av ett examensarbete som genomförs av Daniel Månsson (950810) och Madelen Ghayadh (881022) inom ämnet finansiell bootstrapping. Om du bestämmer dig för att medverka i intervjun samtycker du till ett deltagande i studien där du tillför din kunskap kring finansiering. Du kommer att intervjuas under 10 max 30 min, och intervjun kommer att spelas in. All information kommer att vara anonym och ingen kommer att veta vem som sagt vad. Dock förbehåller sig våran handledare Ogi Chun samt vår examiner Cheick Wague rätten att lyssna samt kontrollera intervjuens riktighet. Inspelningen kommer att förvaras på en lösenordsskyddad dator under 5 års tid och kommer förstöras därefter. Inga mer än jag Daniel Månsson, Madelen Ghayadh, Ogi Chun, Cheick Wague kommer att ha tillgång till inspelningen samt intervju deltagarens information”.

”Om du har några frågor om undersökningen kan du kontakta oss enligt nedan”:

Daniel Månsson manssondaniel@yahoo.com.sg

Madelen Ghayadh madelen.ghayadh@hotmail.com

Underskrift av följande deltagare:

Deltagarens Underskrift

Daniel Månsson

Madelen Ghayadh

9.4 Samtyckesformulär enligt Bryman & Bell

”En flermetodsforskning inom ämnet Bootstrapping och dess tillämpande bland medelstora och stora bolag”

- ”Jag har läst och undertecknat den information om undersökningen jag har fått”.
- ”Jag har haft möjlighet att ställa frågor om undersökningen”.
- ”Jag är medveten om att jag som deltagare i undersökningen kommer att bli intervjuad och att detta spelas in”.
- ”Jag har fått tillräckligt med tid på mig för att tänka igenom situationen, och jag samtycker till att delta i undersökningen”.
- ”Jag är medveten om att personlig information som mitt namn, och namnet på min arbetsgivare inte kommer bli känt för någon utanför projektet”.
- ”Jag är medveten om att mina ord kan citeras i rapporter, i webbsidor och i andra publikationer från projektet”.
- ”Upphovsrätten till det jag säger överlåter jag till Daniel Månsson & Madelen Ghayadh”.
- ”Jag är medveten om att jag, när jag så vill kan lämna undersökningen och att jag inte behöver förklara mina skäl till det”.
- ”Om jag väljer att inte längre delta i undersökningen kommer den information jag har lämnat inte att användas”.

Ort..... Datum.....

Underskrift Deltagare

Underskrift Daniel Månsson

Underskrift Madelen Ghayadh

9.5 Intervjufrågor:

- 1) Vad har du för utbildningsbakgrund?
- 2) Hur många år har du jobbat för företaget?
- 3) Hur många år har du jobbat med finansiering?
- 4) Din nuvarande roll inom företaget betecknas som Skulle du kunna utveckla lite kring din roll i företaget samt dina ansvarsområde osv?
- 5) Har du ett inflytande/ansvar över samtliga frågor/uppgifter/roller som berör företagens finansiering eller finns det ansvarsområden som delegerats bort?
- 6) Vi ser att du har ett nuvarande ägarskap i företaget (du äger ett aktieantal på x) samt har x antal optioner. Har detta påverkat din roll i företaget? Vi förstår att denna fråga kan vara av känslig karaktär därför behöver du ej svara på denna fråga om du inte så önskar. Dock poängterar vi att frågan endast syftar på om du känner en ökad förmåga att se till att företaget utvecklas framåt.

Grymt då var vi klar med den första delen av intervjun, vi tänkte nu övergå till frågor mer kopplat till vår examensarbete, det vill säga "Finansiell Bootstrapping".

7) Vi kan väl börja med att ställa frågan; "hur mycket vet du om finansiell bootstrapping?"
OM NEJ: Okej jag förstår, finansiell bootstrapping är idag en alternativ form av finansiering. Bootstrapping tillfaller idag under kategorin "icke traditionell" finansieringslösning. Bootstrapping består främst av lösningar som starkt sammankopplas med att företaget inte behöver belasta det interna kapitalet någon avsevärt, fokus ligger således på befintliga resurser och kontaktnät. Bootstrapping har idag främst forskats inom småbolag, men det är som sagt det vi ämnar ändra på tack vare din medverkan.

OM JA: Grymt, härligt då behöver vi inte fördjupa oss i någon förklaring utan då kör vi igång.

8) Skulle du kunna förmedla för oss det finansieringslösningar som ni tillämpar som faller inom kategorin finansiell bootstrapping?

9) Skulle du kunna förmedla för oss det fördelar och nackdelar du anser finansiell bootstrapping medför?

10) Bootstrapping bland småföretag anses som en lösning då kapitalanskaffning via traditionella kanaler inte är möjligt. Hur skulle du förklara eller definiera bootstrapping som tillämpas bland medelstora och stora bolag?

Exempel på bootstrappingslösningar vi tagit reda på ni tillämpar...

11) Vi vet som sagt att ni marknadsför och säljer komponenter och system/tjänster till flertalet branscher. Det gör er till en av dom ledande bolagen en omsättning som överstiger 15 miljarder. Det innebär att ni möter våra kriterier för ett bolag som innehar en sund finansiering filosofi

9.6 Resultat; ”Mest samt minst använda bootstrappingsmetoder bland småbolag. Winborg & Landström (2001) s. 133–134”:

Winborg & Landström	Mest Tillämpade	Minst tillämpade
1	”Köp av begagnad utrustning istället för ny (78 %)”	”Får bidrag/ subventioner från the Swedish foundation Innovationscentrum”: användes inte alls”
2	”Söka/ Förhandla fram bästa villkoren med leverantörer (74 %)”	”Insamla kapital från factoringbolag: (3 %)”
3	”Utebliven betalning av chefens lön (45 %)”	”Få subventioner från the swedish National Board for Industrial and Technical Development: 6 %”
4	”Fördröja betalningar till leverantörer avsiktligen (44 %)”	”Få subventioner från the Swedish County Labour Board: 8 %”
5	”Use routines for speeding up invoicing (44 %)”	”Dela anställda med andra aktörer: 8 %”
6	”Låna utrustning från andra aktörer/verksamheter (42 %)”	”Samäga utrustning med andra aktörer: 8 %”

Källa: Tabelldata är hämtade från Winborg, J. 2001. ”Financing Small Businesses – Developing our Understanding of Financial Bootstrapping Behavior” s.133–134

9.7 Resultat; Undersökningen genomförd av Daniel & Madelen (2018), "mest och minst tillämpande bootstrappingsmetoder bland medelstora och stora bolag".

Madelen & Daniel	Mest Tillämpade	Minst tillämpade
1	"Leasing som tillämpats av 93,78 av deltagare i undersökningen"	"Lån från familj/ anhöriga: Ingen som svarat ja, det vill säga tillämpades inte av de tillfrågade bolagen"
2	"Omförhandling av avtal och villkor för att förhandla fram bättre villkor, billigare varor mm)". 93,78 % använde denna metod.	"Fördröjer betalningar av skatt / sociala avgifter": 0,48 %
3	"Tar en ränta avgift på kunder som har försenade betalningar": 88,52 % svarade ja.	"Användning av chefs/VD privata kreditkort": 0,48 %"
4	"Banklån": 88,52	"Factoringbolag (fakturerings)": 11,96 %
5	"Privata investerare, ej familjemedlemmar": 86,12 %	"Fördröjt utbetalning av lön": 22 %
6	"Checkräkningskrediter": 86,12 %	"Nyemission": 34,45 %
7	"Val av kunder med god betalningshistorik/snabb betalningsförmåga": 80,86 %	"Lånar/samäger utrustning, maskiner osv tillsammans med andra aktörer": 42,58 %

9.8 Intervju med Joakim Winborg 13/12–18 Lunds Universitet

- 1) Vi tänkte börja lite allmänt, du kan väl berätta lite om dig själv och din bakgrund?
 - Exempelvis din utbildningsbakgrund samt hur intresset för Finansiell Bootstrapping väcktes?
- 2) Anser du att finansiell bootstrapping trots att det finns goda studier kring ämnet är relativt okänt?
- 3) De studier du hänvisat till i din forskning kring just bootstrapping exempelvis, Freear (1995), Donaldson (1969). Har du någonsin validerat deras studier på något sätt? Resultat granskning osv?
- 4) Rent teori mässigt så skulle man kunna påstå att visa teorier tillfaller inom ramen av det som kan betecknas som finansiell bootstrapping, exempelvis pecking order teorin, effektiv förvaltning teorin, cash management. osv. var det någon teori som väckte ditt intresse för att just studera inom detta område? ... område menar vi ett fokus på effektivisering, tillvaratagande av resurser, befintliga resurser, kontaktnät osv?
- 5) Vad är en acceptabel svarsfrekvens enligt dig, du hade 30 %
 - har du haft funderingar på att utföra studien ytterligare en gång på en bredare nivå, samt med elektroniska enkäter (obligatoriska frågor)
- 5) Harrison & Mason (1997) undersökte lite större bolag, bolag med mer än 10 personer →
- 6) Vi tänkte prata lite om vår egen studie, vi har valt att utföra en replikerande studie, där vi utgår från din studie ”*Financial Bootstrapping in small businesses - examining small business managers resource acquisition behaviors*”. Dock har vi valt att ändra på vissa variabler. Vi har valt att förhålla oss till dina benämnda bootstrappings karaktärer... samt enkätfrågor dock med ändringen att vi undersöker medelstora och stora bolag. valet av att behålla samma frågor känns naturligt då vissa är av små bolags karaktär och vi antar bolagen vi undersöker kommer att svara nej på tillämpandet av dom samt att vissa av dina nämnda bootstrappingsmetoder inte antyder några hinder på tillämpning bland medelstora o stora bolag. Målet blir således att utföra inte bara en undersökning som ämnar sig besvara frågan på om bootstrapping tillämpas bland medelstora stora bolag utan även om det möjligt att kategorisera visa bootstrappingsmetoder (omsättningsmässigt) givetvis som branschspecifika metoder kommer att besvaras.

Frågan blir således en öppen fråga till våran nyfikenhet till varför du möjligtvis inte valt att undersöka större bolag. (vi har iallafall inte kunnat hitta något arbete du utfört kring detta eller någon annan på en större nivå frånsatt Harrison & Mason (1997). Vad är dina synpunkter rent generellt med att vi valt att undersöka detta område. (va ärlig vi kan tåla att bli sågande).